

Forslag

til

Lov om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi¹

(Prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.)

§ 1

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 544 af 16. juni 2026, foretages følgende ændringer:

1. § 6 *e* ophæves.

2. I § 12 *b*, *stk. 1*, *1. pkt.*, ændres »omfattet af § 67« til: »miljøvenlige«.

3. § 12 *b*, *stk. 2*, ophæves.

4. I § 22, *stk. 1*, *nr. 3*, indsættes efter »elproduktion«: »og tilslutning«.

5. I § 24, *stk. 1*, indsættes efter »betaling«: », jf. dog *stk. 4*«.

6. I § 24 indsættes som *stk. 4-7*:

»*Stk. 4.* Kollektive elforsyningsvirksomheder kan afvise en anmodning om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, når der ikke er tilstrækkelig kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Stk. 5. En kollektiv elforsyningsvirksomhed, der meddeler afslag, skal efter anmodning give oplysninger om foranstaltninger, der vil kunne forbedre projektets netvenlighed, herunder om relevante foranstaltninger til styrkelse af det kollektive elforsyningsnet. Den kollektive elforsyningsvirksomhed kan betinge afgivelsen af sådanne oplysninger af betaling af et gebyr til dækning af rimelige omkostninger.

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2019/944/EU af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU, EU-Tidende 2019, nr. L 158, side 125, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2024/1711 af 13. juni 2024 om ændring af direktivet (EU) 2018/2001 og (EU) 2019/944 for så vidt angår forbedring af udformningen af Unionens elektricitetsmarked, EU-tidende, L af 26. juni 2024.

UDKAST

Stk. 6. Forsyningstilsynet behandler klager over afslag efter stk. 4 og fører tilsyn med kollektive elforsyningsvirksomheders overholdelse af stk. 4 og 5.

Stk. 7. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kollektive elforsyningsvirksomheders prioritering om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, herunder om netvenlighed, samt om disponering af tildelt kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.«

7. I § 28, *stk. 1, nr. 4*, indsættes efter »elproduktion«: »og tilslutning«.

8. I *overskriften* til kapitel 9 indsættes efter »elproduktion«: »og tilslutning«.

9. I *overskriften* før § 67 ændres »miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg« til: »elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg«.

10. I § 67 ændres »miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg« til: »elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg«.

11. I § 68 a, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »omfattet af §§«: »24,«.

§ 2

I lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1031 af 6. september 2024, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1640 af 16. december 2025, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 1, nr. 4*, indsættes efter »vindmøller«: »og solcelleanlæg m.v.«.

2. § 30 ophæves.

3. I § 57, *stk. 1*, udgår »30,«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. Regler fastsat i medfør af § 6 e i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 544 af 16. juni 2026, forbliver i kraft, indtil de ophæves.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
2.	Lovforslagets hovedpunkter
2.1.	Prioritering af kapacitet i elnettet
2.1.1.	Gældende ret
2.1.2.	Elmarkedsdirektivet
2.1.3.	Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
2.1.4.	Den foreslåede ordning
2.2.	Tilslutning til det kollektive elforsyningsnet
2.2.1.	Gældende ret
2.2.2.	Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser
2.2.3.	Den foreslåede ordning
3.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5.	Administrative konsekvenser for borgerne
6.	Klimamæssige konsekvenser
7.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8.	Forholdet til EU-retten
9.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10.	Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at sikre en mere hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet i en situation, hvor kapaciteten i elnettet er blevet en knap ressource, og efterspørgslen på strøm er stigende. Lovforslaget forventes udmøntet i bekendtgørelser, der sammen med lovforslaget vil bidrage til at sikre hurtigere adgang til grøn, sikker og billig energi for husholdninger, virksomheder og samfundets kritiske funktioner.

Efterspørgslen efter tilslutning til det kollektive elforsyningsnet er i de senere år steget markant som følge af elektrificering, udbygning af vedvarende energi og etablering af nye typer elforbrug og energilagring. Udviklingen indebærer, at den eksisterende kapacitet i elnettet ikke er tilstrækkelig til at imødekomme alle anmodninger om nettilslutning. Danmark står derfor i en ny energipolitisk virkelighed, hvor elnettets kapacitet er blevet en knap ressource, hvilket risikerer at udfordre muligheden for elektrificering, nye grønne teknologier, et konkurrencedygtigt erhvervsliv og trygge rammer for brugerne. Derfor skal den eksisterende netkapacitet udnyttes bedre.

Den gældende regulering indebærer, at anmodninger om nettilslutning til det kollektive elnet i vidt omfang behandles løbende og i praksis ofte efter rækkefølgen af modtagne anmodninger og projekternes modenhed. I en situation med knap kapacitet kan dette medføre, at kapaciteten ikke i tilstrækkelig grad anvendes til de behov, der er samfundsmæssigt prioriterede. Samtidig indebærer den gældende tilgang, at udbygningen af elnettet i vidt omfang tilrettelægges med henblik på at imødekomme al den efterspørgsel, der opstår.

Lovforslaget har på den baggrund til formål at etablere et grundlag for en mere aktiv prioritering af adgangen til kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Lovforslaget skal understøtte, at kapaciteten i højere grad disponeres i overensstemmelse med samfundsmæssigt prioriterede behov og anvendes dér, hvor den bidrager mest til en effektiv udnyttelse af elnettet, den grønne omstilling samt en stabil og velfungerende elforsyning, herunder almindelig og forventelig udvikling i den eksisterende kundebase. Lovforslaget skal endvidere bidrage til, at planlægningen og udbygningen af det kollektive elforsyningsnet i højere grad sker på baggrund af sådanne prioriterede behov og ikke alene med henblik på at imødekomme den samlede efterspørgsel efter nettilslutning.

Lovforslaget indeholder derfor en samlet model for prioritering af nettilslutningsanmodninger, disponering af kapaciteten og afslag på anmodninger,

der ikke kan imødekommes. Modellen indebærer, at kapaciteten disponeres aktivt. Ved kapacitetsbegrænsninger vil modellen danne grundlag for prioriteringen mellem konkurrerende behov. Modellen indebærer endvidere, at lavere prioriterede behov, som ikke gennem netvenlige løsninger kan rummes inden for den tilgængelige kapacitet uden at begrænse mulighederne for at imødekomme højere prioriterede behov, vil kunne afvises.

Lovforslaget indeholder for det første en udtrykkelig adgang for de kollektive elforsyningsvirksomheder til at afvise anmodninger om nettilslutning i tilfælde, hvor der ikke er tilstrækkelig kapacitet i det kollektive elforsyningsnet, og hvor anmodningen ikke kan imødekommes inden for den prioriterede anvendelse af kapaciteten.

Lovforslaget indeholder for det andet forslag om at indføre en hjemmel til at fastsætte regler om prioritering og disponering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Prioriteringen vil skulle ske på grundlag af objektive og saglige kriterier og inden for overordnede kategorier, der afspejler hensyn til samfundsmæssige prioriteringer, den grønne omstilling og en effektiv udnyttelse og drift af elnettet. Bemyndigelsen vil endvidere kunne anvendes til at fastsætte regler om disponering af allerede tildelt kapacitet, herunder om i hvilke tilfælde dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet skal behandles som nye anmodninger om nettilslutning med henblik på prioritering af kapaciteten. Det vil ikke være muligt at fratage kunder kapacitet der allerede er tildelt.

Lovforslaget indeholder for det tredje en udvidelse og præcisering af den eksisterende hjemmel i elforsyningsloven til at fastsætte regler om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet. Bemyndigelsen vil herefter omfatte alle typer el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, herunder anlæg baseret på fossilt brændsel, samt elforbrugsanlæg og energilageranlæg. Som led i en regelforenkling foreslås det desuden, at bemyndigelsen også omfatter anlæg, der i dag er reguleret i lov om fremme af vedvarende energi, som samtidig foreslås ophævet på dette punkt. Formålet med udvidelsen og præciseringen er at sikre hjemmel til at fastsætte regler, der understøtter en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af nettilslutning til det kollektive elforsyningsnet, og hindrer bl.a. omgåelse af ovenstående prioriteringstiltag.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Prioritering af kapacitet i elnettet

2.1.1. Gældende ret

Adgangen til det kollektive elforsyningsnet er reguleret i bekendtgørelse af lov nr. 544 af 16. juni 2026 om elforsyning, som bl.a. gennemfører de EU-

retlige regler om tredjepartsadgang til det kollektive elforsyningsnet. Det følger af elforsyningslovens § 20, stk. 1, nr. 2 og 3, at transmissions- og netvirksomheder skal tilslutte leverandører og købere af elektricitet til det kollektive elforsyningsnet samt stille fornøden transportkapacitet til rådighed og give adgang til transport af elektricitet i nettet. Disse forpligtelser skal ses i sammenhæng med § 24, stk. 1 og 2, hvorefter enhver har ret til at anvende det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet mod betaling, og hvorefter de kollektive elforsyningsvirksomheder ikke må forskelsbehandle brugere af systemet eller kategorier af brugere.

Samspillet mellem § 20 og § 24 indebærer, at de kollektive elforsyningsvirksomheder skal tilslutte brugere til elnettet og stille den nødvendige kapacitet til rådighed. Dette medfører, at der efter gældende ret består en ret til nettilslutning for aktører, der anmoder herom. Reglerne gennemfører elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 1, om tredjepartsadgang, hvorefter medlemsstaterne skal drage omsorg for, at der indføres en ordning for tredjeparts adgang til transmissions- og distributionssystemerne.

Ved kollektive elforsyningsvirksomheder forstås transmissions- og distributionsvirksomheder. I dag er Energinet transmissionsvirksomhed og netvirksomheder er distributionsvirksomheder.

Elforsyningsloven indeholder i dag ikke en bestemmelse om adgang til at afvise anmodninger om nettilslutning, herunder som følge af kapacitetsmangel. I elforsyningsloven fra 1999 fandtes der en sådan bestemmelse, hvorefter netvirksomheder og den systemansvarlige virksomhed kunne afvise anmodninger om transport eller transit af elektricitet på grund af manglende transportkapacitet. Denne adgang fremgik af § 25, stk. 5, i lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning. Denne udtrykkelige adgang til at afvise anmodninger på grund af kapacitetsmangel blev imidlertid ophævet som led i ændringer af elforsyningsloven i forbindelse med gennemførelsen af EU's 2. liberaliseringspakke, jf. § 1, nr. 25, i lov nr. 494 af 9. juni 2004. Ophævelsen blev gennemført ved et ændringsforslag fremsat under udvalgsbehandlingen af lovforslaget. EU's 2. liberaliseringspakke er en reform af energimarkederne fra 2003, der bl.a. styrkede tredjepartsadgangen til elnettet og øgede konkurrencen på elmarkedet, herunder ved vedtagelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/54/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for elektricitet. Direktiv 2003/54/EF indeholdt en mulighed for, at de kollektive elforsyningsvirksomheder kunne afvise anmodninger om nettilslutning i tilfælde af kapacitetsmangel. Dette blev imidlertid ikke udmøntet i dansk ret.

Det gældende elmarkedsdirektiv viderefører en mulighed for de kollektive elforsyningsvirksomheder til at afslå nettilslutning i tilfælde af manglende kapacitet. Denne adgang fremgår nu af artikel 6, stk. 2, i direktiv (EU) 2019/944, hvorefter en systemoperatør kan afvise tilslutning, hvis der ikke er tilstrækkelig kapacitet i systemet. Bestemmelsen er ikke udmøntet i dansk ret, hvor der fortsat gælder en vidtgående ret til tilslutning til det kollektive elnet.

Selvom der efter gældende ret består en ubegrænset ret til nettilslutning, og der ikke er hjemmel til at afvise anmodninger som følge af kapacitetsmangel, indebærer reglerne ikke, at nettilslutning sker uden nogen form for prioritering.

I praksis foretager de kollektive elforsyningsvirksomheder en løbende prioritering og planlægning af anmodninger om nettilslutning som led i deres ansvar for at sikre en effektiv drift og udvikling af elnettet. Denne prioritering baseres typisk på administrative og tekniske kriterier, herunder rækkefølgen af modtagne anmodninger, projekternes modenhed og dokumenterede fremdrift samt hensynet til en hensigtsmæssig drift og belastning af det kollektive elforsyningsnet. Projekter, der er tilstrækkeligt modne til at indgå en nettilslutningsaftale, eller som i øvrigt vurderes at kunne realiseres inden for en overskuelig tidshorisont, kan således opnå plads i tilslutningskøen før mindre modne eller usikre projekter. Det følger endvidere af praksis, at de kollektive elforsyningsvirksomheder i forbindelse med behandlingen af anmodninger foretager konkrete vurderinger af, hvordan den forventede belastning fra et projekt kan håndteres i det eksisterende net, herunder om tilslutningen forudsætter netforstærkninger eller ændringer i netstrukturen. Prioriteringen hænger således tæt sammen med den løbende netplanlægning og disponering af kapaciteten.

Prioriteringen skal imidlertid ske inden for rammerne af kravene om objektivitet, gennemsigtighed og uden forskelsbehandling, jf. elforsyningslovens § 24. Dette indebærer, at sammenlignelige anmodninger skal behandles ens, og at eventuelle forskelle i behandling skal kunne begrundes i saglige og relevante hensyn. Forbuddet mod forskelsbehandling udelukker ikke, at der anvendes differentierede kriterier, men det forudsætter, at disse kriterier er objektive og anvendes konsekvent. Det indebærer samtidig, at der efter gældende ret i begrænset omfang er mulighed for at prioritere mellem anmodninger på baggrund af bredere energipolitiske, samfundsøkonomiske eller systemmæssige hensyn.

Efter gældende ret indeholder elforsyningsloven ikke hjemmel til at fastsætte regler om disponering af allerede tildelt kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Det bemærkes i forlængelse heraf, at gældende ret indeholder regler om reservation af netkapacitet. Det følger af elforsyningslovens § 24, stk. 3, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om adgangen til at indgå aftaler om reservation af netkapacitet samt om administrationen af sådanne aftaler med henblik på at sikre den fulde udnyttelse af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet. Bestemmelsen har til formål at modvirke, at kapacitet reserveres uden at blive udnyttet, og at sådanne reservationer begrænser andre aktørers adgang til nettet. Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet m.v., hvorefter indgåelse af aftaler om reservation af netkapacitet som udgangspunkt ikke er tilladt, og hvor der er fastsat regler med henblik på at sikre en effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet.

Bestemmelsen vedrører imidlertid alene reservation af kapacitet og regulerer ikke den efterfølgende anvendelse eller disponering af kapacitet, der allerede er tildelt en bruger. Den giver således ikke hjemmel til at fastsætte regler om frigivelse, omfordeling eller midlertidig begrænsning af adgangen til tildelt kapacitet.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at netvirksomhedernes tilslutningsbestemmelser allerede indeholder bestemmelser om håndtering af allerede tildelt kapacitet. Det fremgår således, at leveringsomfanget til et forbrugssted midlertidigt kan reduceres, hvis kapaciteten ikke udnyttes, herunder ved at netvirksomheden midlertidigt kan reducere leveringsomfanget eller opkræve et ikke forbrugsafhængigt vederlag. Sådanne bestemmelser indebærer, at der i praksis kan ske en tilpasning af den kapacitet, der er tildelt den enkelte kunde, men uden at dette indebærer et egentligt tab.

Efter gældende ret kan klima-, energi- og forsyningsministeren i medfør af elforsyningslovens § 68 a, stk. 1 fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse om forskellige forhold omfattet af elforsyningsloven og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder udfører administrative opgaver i medfør af disse bestemmelser. Det følger derudover af § 68 a, stk. 2, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om at afgørelser, som er truffet af kollektive elforsyningsvirksomheder i medfør af regler fastsat efter stk. 1, kan påklages til klima-, energi- og forsyningsministeren, medmindre andet følger af regler fastsat i medfør af § 78, stk. 6 og 7, eller § 90, stk. 1. Efter elforsyningslovens § 90, stk. 1, nr. 1, sidste pkt., kan

klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte regler om, at afgørelser truffet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed som nævnt i § 68 a, stk. 2, ikke skal kunne indbringes for klima-, energi- og forsyningsministeren.

Den gældende bemyndigelse til ministeren efter elforsyningslovens § 68 a indeholder dog ikke nogen henvisning til reglerne om brugernes adgang til det kollektive elforsyningsnet, i medfør af elforsyningslovens § 24.

2.1.2. Elmarkedsdirektivet

Elmarkedsdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet), som ændret ved direktiv (EU) 2024/1711, indeholder i artikel 6 bestemmelser om tredjepartsadgang.

Det følger af artikel 6, stk. 1, at medlemsstaterne drager omsorg for, at der indføres en ordning for tredjeparts adgang til transmissions- og distributionssystemerne, som bygger på offentliggjorte tariffer, der gælder for alle kunder, og som anvendes objektivt og uden forskelsbehandling mellem systembrugerne. Medlemsstaterne sikrer, at tarifferne eller de metoder, de er beregnet efter, er godkendt i overensstemmelse med artikel 59 forud for deres ikrafttræden, og at disse tariffer - og metoderne, hvor kun disse godkendes - offentliggøres, inden de træder i kraft.

Det følger endvidere af artikel 6, stk. 2, at en transmissions- eller distributionssystemoperatør kan nægte adgang, hvis systemet ikke har den nødvendige kapacitet. Afslaget skal begrundes behørigt på grundlag af objektive samt teknisk og økonomisk forsvarlige kriterier, særlig under hensyn til artikel 9. Medlemsstaterne eller, hvis medlemsstaterne har fastsat bestemmelse herom, disse medlemsstats regulerende myndigheder sikrer, at disse kriterier anvendes konsekvent, og at den systembruger, som er blevet nægtet adgang, har mulighed for at gøre brug af en tvistbilæggelsesprocedure. De regulerende myndigheder sikrer også, at transmissionssystemoperatøren eller distributionssystemoperatøren i givet fald, og når der nægtes adgang, giver relevante oplysninger om de foranstaltninger, der vil være nødvendige for at styrke nettet. Sådanne oplysninger skal under alle omstændigheder gives, når adgang til ladestandere er nægtet. Den part, som anmoder om sådanne oplysninger, kan pålægges et rimeligt gebyr, som afspejler omkostningerne ved at fremlægge sådanne oplysninger.

2.1.3. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

UDKAST

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at der i de senere år er sket en markant stigning i efterspørgslen efter tilslutning til det kollektive elforsyningsnet fra både elforbrugere og elproducenter. Efterspørgslen skyldes bl.a. en omfattende elektrificering af transport, varmeforsyning og industri samt ønsker om etablering af nye store elforbrugende anlæg, herunder datacentre, PtX-anlæg samt batterier. Udviklingen har medført, at kapaciteten i dele af elnettet er under betydeligt pres.

Ministeriet bemærker, at udviklingen i efterspørgslen efter nettilslutning er en markant og hastigt indtrådt udfordring, hvor de samlede anmodninger flere steder væsentligt overstiger den tilgængelige og planlagte kapacitet i elnettet. Denne situation indebærer, at der er behov for at kunne træffe beslutninger om prioritering af kapaciteten inden for en kort tidshorisont.

Ministeriet har i den forbindelse inddraget erfaringer fra andre europæiske lande, hvor der er indført modeller for prioritering af bl.a. nettilslutningsanmodninger som følge af tilsvarende kapacitetsudfordringer. Ministeriet bemærker endvidere, at Europa-Kommissionen i Kommissionens meddelelse C(2025/6703) af 19. december 2025 om effektiv og rettidig nettilslutning fremhæver, at medlemsstaterne inden for rammerne af elmarkedsdirektivet har mulighed for at fastsætte nærmere regler for håndteringen af tilslutningsanmodninger, herunder prioritering mellem anmodninger, forudsat at dette sker på grundlag af objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier. Vejledningen præciserer desuden, at der ikke i EU-retten er et først-til-mølle-princip i forbindelse med anmodninger om tilslutning til elnettet. I dag tildeles kapacitet i praksis efter rækkefølgen af modtagne anmodninger og projekternes modenhed. Ministeriet vurderer, at denne tilgang ikke er hensigtsmæssig i en situation, hvor efterspørgslen efter nettilslutning markant overstiger den tilgængelige kapacitet. Der er risiko for, at kapaciteten i elnettet i sådanne situationer i uforholdsmæssig grad tilfalder enkelte store projekter, uden at der i tilstrækkelig grad tages hensyn til den samlede udnyttelse af elnettet og samfundsmæssige prioriteringer.

Ministeriet vurderer derfor, at der er behov for en regulering, der i højere grad understøtter en aktiv prioritering af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet. Ministeriet finder, at det er hensigtsmæssigt, at prioriteringen af anmodninger om nettilslutning sker inden for overordnede kategorier, der afspejler forskellige hensyn, herunder hensynet til almindelige forbrugsbehov hos husholdninger og erhverv samt den grønne omstilling og elektrificering. Ministeriet finder endvidere, at der ved disponeringen af kapacitet inden for kategorierne bør kunne lægges vægt på forhold, der understøtter

en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af elnettet, herunder projekternes påvirkning af kapacitetssituationen og deres accept af netvenlighed. Ministeriet vurderer på den baggrund, at en model baseret på overordnede prioriteringskategorier vil kunne bidrage til en mere hensigtsmæssig disponering af kapaciteten.

Ministeriet finder, at netvenlighed kan understøtte en mere effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet i elnettet. Ved netvenlighed forstås i denne sammenhæng projektets samlede påvirkning af kapacitetssituationen i elnettet og dets bidrag til en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet. Ministeriet bemærker i den forbindelse, at anvendelsen af netvenlighed som prioriteringshensyn forudsætter, at der findes relevante netprodukter, som gør det muligt for netkunder at tilpasse deres forbrug eller produktion til kapacitetssituationen i elnettet. Ministeriet finder derfor, at det er hensigtsmæssigt, at Energinet og netvirksomhederne fortsat arbejder med udvikling og skalering af netprodukter, herunder løsninger baseret på fleksibel netadgang, afbrydelighed eller andre mekanismer, der kan understøtte en mere effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet. Ministeriet vurderer, at sådanne løsninger på længere sigt kan bidrage til, at flere aktører kan opnå adgang til elnettet inden for de eksisterende kapacitetsrammer.

Ministeriet vurderer endvidere, at prioriteringsmodellen ikke alene bør omfatte nye anmodninger om nettilslutning. Der kan også opstå situationer, hvor dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet indebærer et nyt eller ændret behov for kapacitet i elnettet. Ministeriet finder, at sådanne dispositioner efter omstændighederne bør kunne behandles som nye anmodninger om nettilslutning, således at prioriteringsmodellen ikke kan omgås gennem ændringer i eksisterende tilslutninger eller anden ændret anvendelse af allerede tildelt kapacitet. Den foreslåede ordning indebærer ikke, at brugeren mister retten til den aftalte kapacitet. Der vil således ikke være tale om bortfald af retten til kapaciteten, men om en udskydelse af adgangen til at bringe uudnyttet kapacitet i anvendelse. Tiltaget vurderes på den baggrund som udgangspunkt ikke at udgøre ekspropriation. Ministeriet kan dog ikke udelukke, at ordningen i visse situationer efter en konkret vurdering vil kunne have karakter af ekspropriation. Hvis der foreligger ekspropriation, vil den pågældende virksomhed have krav på erstatning, jf. grundlovens § 73, stk. 1.

Ministeriet bemærker samtidig, at prioritering af anmodninger om nettilslutning ikke har til hensigt at medføre en fastlåst og sekventiel behandling af

projekter, hvor anmodninger i højere prioriterede kategorier skal være fuldt imødekommet, før projekter i lavere prioriterede kategorier kan behandles og opnå nettilslutning. Prioriteringen skal derimod understøtte en fleksibel tilgang, hvor projekter i forskellige kategorier kan behandles og tilsluttes sideløbende, når dette er foreneligt med kapacitetssituationen i elnettet. Ministeriet bemærker, at projekter i lavere prioriterede kategorier, der gennem netvenlighed ikke fortrænger højere prioriterede behov bør kunne opnå nettilslutning, selv om de ikke tilhører de højest prioriterede kategorier.

Ministeriet bemærker endvidere, at den nuværende udvikling i efterspørgslen efter nettilslutning indebærer, at det i situationer med kapacitetsbegrænsninger ikke i alle tilfælde vil være muligt at imødekomme samtlige anmodninger om nettilslutning inden for den tilgængelige kapacitet. Ministeriet finder på den baggrund, at prioritering af kapaciteten bør suppleres af en adgang for de kollektive elforsyningsvirksomheder til i visse situationer at kunne afslå anmodninger om nettilslutning. Ministeriet vurderer, at behovet for en adgang til at afslå anmodninger om nettilslutning vil kunne opstå for projekter i de lavere prioriterede kategorier, der ikke kan udvise tilstrækkelig netvenlighed for kategorien.

Ministeriet vurderer derfor, at de kollektive elforsyningsvirksomheder i sådanne situationer bør have mulighed for at afslå anmodninger om nettilslutning. Ministeriet finder, at en sådan adgang bør ses i sammenhæng med en prioritering af kapaciteten og bidrage til, at den begrænsede kapacitet i elnettet i højere grad kan disponeres til grundlæggende forbrugsbehov, samfundskritiske funktioner samt den overordnede udvikling i elektrificeringen og den grønne omstilling. Ministeriet vurderer endvidere, at en adgang til afvisning bør indrettes på en måde, der understøtter en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten og skaber incitamenter til netvenlige løsninger. Samtidig vurderer ministeriet, at et afslag bør træffes af de kollektive elforsyningsvirksomheder ved afgørelse, og at afgørelsen skal kunne indbringes for Forsyningstilsynet. Der vil herudover kunne forekomme situationer, hvor det af hensyn til en hensigtsmæssig prioritering er relevant, at de kollektive elforsyningsvirksomheder vil kunne træffe en afgørelse, og de lovgivningsmæssige rammer bør derfor bemyndige ministeren til at fastlægge regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelser ved prioritering af afvisning af anmodninger om tilslutning.

Ministeriet bemærker endvidere, at adgangen til at afslå anmodninger om nettilslutning skal bidrage til, at den langsigtede planlægning af elnettet tager udgangspunkt i de behov, som efter den fastsatte prioritering søges

imødekommet. Ministeriet finder endvidere, at anmodninger om nettilslutning, som afvises som følge af kapacitetsbegrænsninger og den fastsatte prioritering, som udgangspunkt ikke bør indgå som grundlag for den fremadrettede planlægning af elnettet.

Ministeriet vurderer, at en prioritering af anmodninger om nettilslutning og en adgang til at afslå anmodninger samlet skal bidrage til en mere hensigtsmæssig og effektiv anvendelse af kapaciteten i elnettet. Prioriteringen skal understøtte, at kapaciteten i første række anvendes til de mest væsentlige behov, mens adgang til afvisning alene skal kunne anvendes i situationer, hvor en anmodning ikke kan rummes inden for den tilgængelige kapacitet uden at påvirke mulighederne for at imødekomme højere prioriterede behov.

Ministeriet bemærker i forlængelse heraf, at en effektiv udnyttelse af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet også forudsætter et samspil med de kollektive elforsyningsvirksomheders tilrettelæggelse af nettilslutning. Den måde, hvorpå anlæg tilsluttes elnettet, har betydning for den samlede udnyttelse af kapaciteten. Ministeriet vurderer derfor, at behovet for en præcisering af de kollektive elforsyningsvirksomheders kompetence i forbindelse med nettilslutning, som beskrives i lovforslagets del 2.2, bør ses i sammenhæng med de foreslåede regler om prioritering og disponering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Disse elementer skal samlet understøtte en mere effektiv og hensigtsmæssig udnyttelse af kapaciteten i elnettet. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.1 om nettilslutning for en nærmere beskrivelse af de kollektive elforsyningsvirksomheders kompetence samt til pkt. 2.2.3 om den foreslåede ordning.

2.1.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås for det første, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om prioritering om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet samt om disponering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Den foreslåede ordning vil indebære, at anmodninger om nettilslutning prioriteres på baggrund af objektive og saglige kriterier. Prioriteringsmodellen vil finde anvendelse ved behandlingen af anmodninger om nettilslutning. Der vil i medfør af bemyndigelsen kunne fastsættes nærmere regler om kategorisering af anmodninger og prioriteringskriterier.

Den foreslåede ordning vil dermed indebære, at prioriteringen vil danne grundlag for den løbende disponering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Prioriteringen vil få betydning for, hvilke behov der vil kunne imødekommes inden for den tilgængelige kapacitet, og hvilke behov der i

situationer med kapacitetsbegrænsninger vil skulle vige for højere prioriterede behov.

Det forventes endvidere, at regler fastsat i medfør af bemyndigelsen vil indebære, at større anmodninger om nettilslutning behandles samlet i periodiske puljer. Formålet er at skabe et tilstrækkeligt overblik over de konkurrerende anmodninger inden for det relevante netområde, således at prioriteringen kan foretages på et ensartet og oplyst grundlag. Mindre anmodninger, herunder fra almindelige husholdninger og mindre erhverv, forventes derimod fortsat som udgangspunkt at kunne behandles løbende, hvor dette kan ske uden at påvirke den samlede prioritering af kapaciteten.

Den foreslåede ordning vil endvidere indebære, at prioriteringsmodellen ikke alene vil omfatte nye anmodninger om nettilslutning, men også dispositioner vedrørende allerede tildelt kapacitet, som indebærer et nyt eller ændret behov for kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Det forventes, at der fastsættes regler om, at sådanne dispositioner i prioriteringsmæssig henseende skal behandles som nye anmodninger om nettilslutning. Dette vil bl.a. kunne omfatte situationer, hvor et tilslutningspunkt ønskes genetableret, hvor et reduceret leveringsomfang ønskes forhøjet, eller hvor uudnyttet kapacitet ønskes taget i brug. Formålet vil være at sikre, at prioriteringsmodellen ikke omgås gennem ændringer i eksisterende tilslutninger eller anden ændret anvendelse af allerede tildelt kapacitet.

Det forventes, at der fastsættes fire prioriteringskategorier, som skal danne grundlag for disponeringen af kapacitet i situationer med kapacitetsbegrænsninger. Kategori 1 vil omfatte beskyttede behov, herunder almindelig og forventelig forbrugsudvikling i den eksisterende kundebase, nye husholdninger, mindre erhverv samt samfundskritiske funktioner. Kategori 2 vil omfatte øvrige projekter, herunder projekter der understøtter elektrificering og grøn omstilling. Kategori 3 vil omfatte projekter, der typisk ikke har anden funktion end at levere systemydelser, herunder energilageranlæg, samt energilagerkapacitet i samplacerede anlæg, der etableres ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov. Kategori 4 vil omfatte visse store energiforbrugere, der er kendetegnet ved et meget stort kapacitetsbehov og en væsentlig påvirkning af kapacitetssituationen i elnettet, herunder datacentre, der typisk ikke er geografisk bundne og yder et væsentligt og vedvarende træk på elnettet, og derfor i høj grad påvirker den samlede kapacitet. Den nærmere afgrænsning af kategorierne vil blive fastsat i medfør af bestemmelsen.

Den foreslåede ordning vil samtidig indebære, at prioriteringen ikke skal anvendes sekventielt. Projekter i lavere prioriterede kategorier vil fortsat kunne opnå nettilslutning, hvis dette er foreneligt med kapacitetssituationen i elnettet. Ved disponeringen af kapacitet vil der bl.a. kunne lægges vægt på projekternes villighed til at acceptere netvenlighed, herunder via fleksibilitet i forbrug eller produktion, geografisk placering eller øvrige forhold, der understøtter en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten.

Det foreslås for det andet at indføre en udtrykkelig adgang for kollektive elforsyningsvirksomheder til at afslå anmodninger om nettilslutning, når der ikke er tilstrækkelig kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Den foreslåede ordning vil indebære, at adgangen til at meddele afslag skal ses i sammenhæng med den fastsatte prioritering. Det vil efter den foreslåede ordning ikke i sig selv være afgørende for adgangen til at meddele afslag, at der foreligger kapacitetsmangel. Det afgørende vil være, hvilken prioriteringskategori anmodningen er omfattet af, samt om projektet inden for rammerne af den fastsatte prioritering vil kunne rummes inden for den tilgængelige kapacitet uden at fortrænge højere prioriterede behov. Projekter i kategori 3 og 4 vil således efter omstændighederne kunne afslås, hvis de ikke kan rummes inden for den tilgængelige kapacitet uden at fortrænge højere prioriterede behov. Den foreslåede adgang til afvisning vil kunne få betydning for projekter i de lavere prioriterede kategorier. Anmodninger i kategori 1 og 2 vil ikke kunne afslås som følge af kapacitetsmangel. Hvis sådanne anmodninger ikke umiddelbart kan imødekommes inden for den tilgængelige kapacitet, vil de i stedet indgå i den løbende disponering af kapaciteten og blive håndteret i overensstemmelse med den fastsatte prioritering.

Den foreslåede adgang til afvisning skal samtidig bidrage til, at disponeringen af kapacitet og den langsigtede planlægning af elnettet ikke baseres på et efterspørgselsniveau, som efter den fastsatte prioritering ikke skal imødekommes. En afvisning efter ordningen indebærer således, at det pågældende behov ikke i sig selv vil indgå i det efterspørgselsgrundlag, der lægges til grund for den fremadrettede planlægning af elnettet.

Det foreslås dertil, at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at de kollektive elforsyningsvirksomheder skal træffe afgørelser, når de meddeler afslag på tilslutning i henhold til elforsyningsloven og regler fastsat i medfør heraf. Samtidig foreslås, at ministeren bemyndiges til at fastlægge regler om, at de kollektive elforsyningsvirksomheder vil kunne træffe afgørelse i forhold, der vedrører prioriteringen af en

anmodning om tilslutning, f.eks. hvor en afgørelse er relevant, af hensyn til en hensigtsmæssig prioritering.

Det foreslås endvidere, at en kollektiv elforsyningsvirksomhed, der meddeler afslag på nettilslutning, efter anmodning skal give oplysninger om de foranstaltninger, der vil kunne forbedre projektets netvenlighed. Oplysningerne vil eksempelvis kunne omfatte ændringer i projektets forbrugsmønstre, fleksibilitet, anvendelse af relevante netprodukter eller andre forhold, der vil kunne bidrage til, at projektet i højere grad kan tilpasses kapacitetssituationen i elnettet. Oplysningerne vil endvidere, hvis det er relevant, kunne omfatte overordnede oplysninger om behovet for netforstærkninger eller andre tiltag til styrkelse af det kollektive elforsyningsnet. Oplysningerne vil ikke udgøre et tilsagn om fremtidig nettilslutning.

Det foreslås endvidere, at Forsyningstilsynet skal behandle klager over afslag på nettilslutning og føre tilsyn med, at reglerne administreres i overensstemmelse med loven. Den foreslåede ordning vil indebære, at Forsyningstilsynet vil føre tilsyn med, at de kollektive elforsyningsvirksomheder anvender kriterierne for afslag og overholder pligten til at give oplysninger om nødvendige netforanstaltninger.

2.2. Tilslutning til det kollektive elforsyningsnet

2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af elforsyningslovens § 67, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om tilslutning m.v. af miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg til det kollektive elforsyningsnet.

Endvidere fremgår det af elforsyningslovens § 68 a, stk. 1, 1. pkt., at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelser i forhold omfattet af blandt andet § 67 og regler fastsat i medfør heraf.

Med hjemmel i bl.a. elforsyningslovens § 67 og § 68 a, stk. 1, og § 30 i Lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1031 af 6. september 2024 (VE-loven), er der fastsat regler om nettilslutning af elproduktionsanlæg i bekendtgørelse nr. 1343 af 29. november 2024 om nettilslutning af elproduktionsanlæg (nettilslutningsbekendtgørelsen). Det fremgår af bekendtgørelsens § 1, at bekendtgørelsen omfatter miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker. I forhold til disse anlæg skal net- og transmissionsvirksomheder anviser et tilslutningspunkt til det kollektive elforsyningsnet, jf. §§ 3 og 4 i bekendtgørelsen.

Elforsyningslovens § 67 indeholder ikke bemyndigelse til at fastsætte regler om tilslutning af elforbrugsanlæg, energilageranlæg og elproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel. Der er således ikke i dag mulighed for at fastsætte nærmere regler for tilslutningsforhold vedrørende elforbrugsanlæg, energilageranlæg og elproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel.

Elforsyningsloven indeholder desuden en række bestemmelser om Energinets og netvirksomheders opgaver af betydning for nettilslutning af alle elproduktionsanlæg samt elforbrugsanlæg og energilageranlæg.

Energinet og netvirksomheder er som følge af deres rolle som transmissions- og distributionsvirksomheder i forbindelse med afgørelser om nettilslutning af forbrug, lagring og produktion til det kollektive elforsyningsnet efter elforsyningsloven tillagt et vist skøn i forbindelse med vurdering af tilslutningsrelevante forhold.

Det følger således bl.a. af elforsyningslovens § 20, stk. 1, nr. 2, at Energinet og netvirksomheder skal sikre en tilstrækkelig og effektiv transport af elektricitet med tilhørende ydelser, herunder tilslutte leverandører og købere af elektricitet til det kollektive elforsyningsnet.

Udover ovennævnte § 20, stk. 1, nr. 2, bygger denne skønsmæssige beføjelse blandt andet på elforsyningslovens § 22, stk. 1, nr. 3, og § 28, stk. 1, nr. 4, hvoraf det fremgår, at netvirksomheder og Energinet blandt andet skal varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion ifølge bestemmelserne i kapitel 9 og regler fastsat i medfør heraf. Dette omfatter således også § 67.

Det følger desuden af elforsyningslovens § 27 a, stk. 1, at Energinet har ansvaret for at opretholde det fastsatte niveau for elforsyningssikkerhed og for at overvåge udviklingen heraf.

Det bemærkes endvidere, at Forsyningstilsynet den 9. maj 2025 traf afgørelse vedrørende en klage over Energinets afgørelse om tilslutning, jf. klagesag med j.nr. 24/02409. Forsyningstilsynet nævner i afgørelsen, at tilsynet materielt har vurderet klagen efter nettilslutningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, og specifikke artikler i RfG-forordningen. Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at afgørelsen har skabt usikkerhed i forhold til de kollektive elforsyningsvirksomheders kompetence til at træffe afgørelse om, hvorvidt anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg. Det er Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at de kollektive elforsyningsvirksomheders kompetence til at nettilslutte elproduktion, elforbrug og energilagring implicit følger af §§ 20, 22 og 28 i elforsyningsloven.

Det bemærkes, at den gældende § 67 forudsættes at indeholde hjemmel til, at klima-, energi- og forsyningsministeren i dag kan fastsætte regler om, hvordan produktionsanlæg skal tilsluttes til det kollektive elforsyningsnet, herunder om produktionsanlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg. Det bemærkes endvidere, at den gældende § 68 a, stk. 1, forudsættes at indeholde hjemmel til, at klima-, energi- og forsyningsministeren i dag kan fastsætte regler om, at Energinet og netvirksomheder tillægges kompetencen til at træffe afgørelse om, hvordan produktionsanlæg skal tilsluttes til det kollektive elforsyningsnet, herunder om produktionsanlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg.

Det bemærkes endvidere, at det følger af elforsyningslovens § 68 a, stk. 2, at afgørelser, som er truffet af kollektive elforsyningsvirksomheder, kan påklages til klima-, energi- og forsyningsministeren, medmindre andet følger af regler fastsat i medfør af § 78, stk. 6 og 7, eller § 90, nr. 1.

Det følger af elforsyningslovens § 78, stk. 7, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at Forsyningstilsynet skal varetage opgaver, som er henlagt til ministeren.

Det følger af nettilslutningsbekendtgørelsens § 8, stk. 1, at net- eller transmissionsvirksomheders afgørelser om anvisning af tilslutningspunkt i henhold til §§ 3 og 4 kan påklages til Forsyningstilsynet.

Det bemærkes endvidere, at det følger af VE-lovens § 30, at klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter nærmere regler om vindmøllers, solcelleanlægs, bølgekraftanlægs og vandkraftværkers tilslutning til elforsyningsnettet. Denne bemyndigelsesbestemmelse er nærmere uddybet i VE-lovens § 30, stk. 1, nr. 1-4 og § 30, stk. 2.

Det materielle indhold af VE-lovens § 30 fremgik af elforsyningslovens § 68 indtil denne blev ophævet og erstattet af VE-lovens § 30, jf. lov nr. 1392 af 27. december 2008. Den nye § 30 i VE-loven havde til formål at skabe en klar bemyndigelse for fastsættelse af tilslutningsregler specifikt for vindmøller og senere for solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker, da VE-loven blev til, jf. Folketingstidende, 2008-09, L193.

Både VE-lovens § 30 og elforsyningslovens § 67 regulerer forhold relateret til nettilslutning af elproduktionsanlæg. Bemyndigelsen til at fastsætte regler om nettilslutning m.v. efter § 67 er meget bred, og vurderes som minimum at omfatte de samme emner, som følger af VE-lovens § 30. Derimod omfatter den gældende § 67 ikke de samme anlæg, som VE-lovens § 30. Reglerne om nettilslutning i henhold til VE-lovens § 30, stk. 1, er udmøntet

i nettilslutningsbekendtgørelsen, og i bekendtgørelse nr. 437 af 27. april 2023 om tilladelseskriterier, vilkår og ansøgningsproces for etablering af direkte linjer på land- og søterritoriet.

Der henvises i en række af elforsyningslovens bestemmelser til § 67 i elforsyningsloven eller elforsyningslovens kapitel 9. Der er tale om §§ 6 e og 12 b, stk. 1, § 22, stk. 1, nr. 3, og § 28, stk. 1, nr. 4. Der henvises i § 6 e desuden til VE-lovens § 30.

Det følger af elforsyningslovens § 6 e, stk. 1, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om compensation til elkunderne for de omkostninger, de måtte blive pålagt som følge af netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til henholdsvis nettilslutning af anlæg omfattet af VE-lovens § 30, nettab, drift og vedligehold relateret til anlæg omfattet af VE-lovens § 30 og nettilslutning af anlæg omfattet af elforsyningslovens § 67. Det følger af § 6 e, stk. 2, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om compensationens afgrænsning, om gennemførelsen og administration af og om betingelser og vilkår for compensation, om forpligtelser for netvirksomhederne og om bortfald og tilbagebetaling af compensation ved manglende overholdelse af betingelser og vilkår. Det følger af § 6 e, stk. 3, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om tilsyn med kompensationsordningen og om klageadgang.

Den kompensationsordning, som § 6 e omhandler, blev etableret i forbindelse med afskaffelsen af en udligningsordning, som dækkede visse omkostninger, som netvirksomhederne havde i forbindelse med tilslutning af vedvarende energianlæg til elnettet. Udligningsordningen blev afskaffet ved udgangen af 2022 som led i Klimaaf tale for energi og industri m.v. 2020 af 22. juni 2020, og det blev samtidig besluttet at indføre den nødvendige lovgivning, der kunne muliggøre geografisk differentieret tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer for producenter. Udligningsordningen var finansieret af PSO-systemet, som blev afskaffet ved udgangen af 2021, og der blev derfor indgået en aftale i forligskredsen bag klimaaf talen om en midlertidig finanslovfinansieret kompensationsordning i overgangsperioden i 2022 op til, at Energinet og netvirksomhederne pr. 1. januar 2023 kunne indføre de geografisk differentierede tilslutningsbidrag og indfødningsstariffer for producenter. Denne kompensationsordning skulle dække omkostninger i forbindelse med tilslutning af anlæg, som nåede at blive tilsluttet inden udgangen af 2022.

§ 6 e er udmøntet i bekendtgørelse nr. 2655 af 28. december 2021 om compensation af elkunder for netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til

nettilslutning, nettab, drift og vedligehold for anlæg omfattet af § 30 i VE-loven og de nødvendige omkostninger til nettilslutning af anlæg omfattet af elforsyningslovens § 67 (kompensationsbekendtgørelsen). Der er i bekendtgørelsens §§ 3 og 5 angivet forskellige ansøgningsfrister, som alle var i 2023.

Det fremgår af § 12 b, stk. 1, 1. pkt., at ejere af kraft- og kraft-varme-værker, som ikke er omfattet af § 67, eller som opføres på centrale kraftværkspladser, jf. § 10, stk. 6, betaler alle omkostningerne, der er forbundet med at tilslutte anlægget til nærmeste transmissionsnet over 100 kV. Der er således sammenhæng mellem § 12 b, stk. 1, 1. pkt. og ovennævnte § 67. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 2.

Det følger af § 12 b, stk. 2, at omkostninger til nødvendig forstærkning og udbygning af transmissionsnet over 100 kV afholdes af transmissionsvirksomheden.

Det følger endvidere af elforsyningslovens § 22, stk. 1, nr. 3 og § 28, stk. 1, nr. 4, at netvirksomheder og Energinet skal varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion ifølge bestemmelserne i kapitel 9 i lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser. Da § 67 indgår i kapitel 9, er der således sammenhæng mellem elforsyningslovens § 67 og § 22, stk. 1, nr. 3 og § 28, stk. 1, nr. 4.

2.2.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet bemærker, at den måde, hvorpå anlæg tilsluttes elnettet, har betydning for det kollektive net, herunder elforsyningssikkerheden. Det er vigtigt, at Energinet og netvirksomheder kan tilslutte anlæg på den mest hensigtsmæssige måde af hensyn til det kollektive elforsyningsnet.

Derfor vurderer ministeriet, at § 67 bør udvides til også at omfatte fastsættelse af regler om tilslutning m.v. i forhold til elforbrugsanlæg, energilageranlæg og elproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel.

Ministeriet vurderer i den forbindelse, at reglerne i øvrigt kan forenkles, hvis de to gældende bemyndigelser i henholdsvis elforsyningslovens § 67 om miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg og VE-lovens § 30 om vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker fremgår af en samlet bemyndigelse om fastsættelse af regler om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer herudover, at elforsyningslovens § 6 e og kompensationsordningen ikke længere er aktuel, fordi ordningen alene vedrørte en overgangsperiode indtil udgangen af 2022. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer således, at der ikke vil være behov for at fastsætte regler efter § 6 e. Endvidere er der ikke verserende ansøgninger eller klagesager i forbindelse med ordningen.

En ændring i § 67 vil desuden medføre behov for en mindre ændring i § 12 b, stk. 1, 1. pkt., for at bibeholde bestemmelsens indhold.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet vurderer herudover, at elforsyningslovens § 12 b, stk. 2, ikke længere er aktuel. Omkostninger forbundet med tilslutning af produktionsanlæg til det kollektive elnet i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18 dækkes af producenterne selv. Producenternes omkostninger ved at blive tilsluttet til det kollektive elnet er derfor i dag fastsat i de metoder for producentbetaling, der udarbejdes af de kollektive elforsyningsvirksomheder og godkendes af Forsyningstilsynet i medfør af § 73 a i elforsyningsloven.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at § 67 ændres således, at bestemmelsen udvides til også at gælde el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel.

Det foreslås endvidere, at § 67 ændres således, at bestemmelsen udvides til også at omfatte elforbrugsanlæg og energilageranlæg.

Det foreslås desuden at ophæve bemyndigelsen i § 30 i VE-loven om fastsættelse af regler om tilslutning af vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker. Det foreslås samtidig, at § 67 ændres, så bestemmelsen udvides til også at omfatte de nævnte anlæg, der er omfattet af VE-lovens § 30, stk. 1.

De foreslåede ændringer vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne fastsætte regler om tilslutning m.v. af alle elproduktionsanlæg, herunder el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel, vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker samt elforbrugsanlæg og energilageranlæg.

De foreslåede ændringer vil indebære en forenkling af bemyndigelser i elforsyningsloven. Den samlede bemyndigelse i § 67 vil fremover tillige rumme de VE-anlæg, der i dag reguleres i § 30, og dermed alle elproduktionsanlæg. Elproduktionsanlæg forstås som anlæg, der producerer

elektricitet, og der er ingen begrænsning i forhold til, hvilken energikilde der anvendes til at producere elektriciteten.

Den foreslåede ændring af § 67 vil desuden indebære, at § 67 efter sit ændrede indhold vil blive omfattet af den gældende bestemmelse i lovens § 68 a, stk. 1, 1. pkt., hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse i forhold omfattet af bl.a. § 67.

Dette vil omfatte bemyndigelse til at fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder kan træffe afgørelse om, hvordan anlæg skal tilsluttes det kollektive net med hensyn til alle elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg. I forhold til det nærmere indhold i de foreslåede ændringer henvises til bemærkningerne til forslaget til § 1, nr. 10.

Den foreslåede ændring af § 67 vil herudover indebære, at § 67 efter sit ændrede indhold vil blive omfattet af den gældende bestemmelse i lovens § 68 a, stk. 1, 2. pkt., hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder udfører administrative opgaver i medfør af blandt andet § 67.

Endvidere vil den foreslåede ændring af § 67 indebære, at § 67 efter sit ændrede indhold vil blive omfattet af den gældende bestemmelse i § 68 a, stk. 2, om klageadgang til klima-, energi- og forsyningsministeren over afgørelser truffet af kollektive elforsyningsvirksomheder. Tilsvarende vil forslaget om udvidelse af § 67 indebære, at der i forhold til afgørelser om f.eks. energilageranlæg og elforbrugsanlæg i medfør af § 78, stk. 7, vil kunne fastsættes regler om klageadgang til Forsyningstilsynet. Det bemærkes hertil, at Forsyningstilsynet i dag er klageinstans for afgørelser truffet efter nettilslutningsbekendtgørelsens §§ 3 og 4, jf. nettilslutningsbekendtgørelsens § 8, RfG-forordningens artikel 7, stk. 8, og DCC-forordningens artikel 6, stk. 8.

Desuden vil den foreslåede ændring af § 67 indebære, at § 67 efter sit ændrede indhold vil blive omfattet af lovens § 90, nr. 1, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser truffet af en kollektiv forsyningsvirksomhed som nævnt i lovens § 68 a, stk. 2, ikke skal kunne indbringes for ministeren.

I forbindelse med den foreslåede ændring af § 67 vil det i lovbemærkningerne blive præciseret, at der i medfør af § 67, jf. § 68 a, stk. 1, og i øvrigt i overensstemmelse med bestemmelserne i elforsyningslovens §§ 20, 22 og 28 vil kunne fastsættes bestemmelser om, at Energinet og netvirksomheder kan træffe afgørelse om, hvordan elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og

energilageranlæg tilsluttes det kollektive elnet mest hensigtsmæssigt. Der henvises nærmere herom til bemærkningerne til § 1, nr. 10.

Det foreslås ydermere at ophæve bemyndigelsesbestemmelsen i elforsyningslovens § 6 e. Kompensationsordningen er ikke længere aktuel, og den foreslåede ophævelse vil medføre, at ministeren ikke vil kunne fastsætte yderligere regler herom. Samtidig foreslås det, at kompensationsbekendtgørelsen, hvori § 6 e om kompensationsordningen er udmøntet, forbliver i kraft, indtil den ophæves, jf. forslaget til § 3, stk. 2.

Desuden foreslås det at ophæve elforsyningslovens § 12 b, stk. 2, da bestemmelsen ikke længere er aktuel. Den foreslåede ophævelse vil medføre, at omkostningsfordelingen efter denne bestemmelse ikke længere anvendes.

Herudover foreslås mindre ændringer i elforsyningslovens § 12 b, stk. 1, 1. pkt., § 22, stk. 1, nr. 3, og § 28, stk. 1, nr. 4. I forhold til det nærmere indhold i disse foreslåede mindre ændringer henvises til bemærkningerne til forslagene til § 1, nr. 2, § 1, nr. 4 og til § 1, nr. 7.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget og den efterfølgende udmøntning vurderes at medføre administrative opgaver for Forsyningstilsynet i forbindelse med behandling af klager over afslag på nettilslutning og tilsyn med regler om prioritering og disponering af kapacitet. Ressourcebehovet i Forsyningstilsynet er samlet 1 mio. kr. om året, svarende 1-1,3 årsværk. Lovforslaget vurderes herudover ikke at have økonomiske eller implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige.

Der er ikke vurderet at være økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for kommuner og regioner.

Lovforslaget vurderes at være i overensstemmelse med principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslagets adgang til at kunne give afslag på tilslutningsanmodninger vil kunne medføre at virksomheder, der har haft en forventning om at kunne blive tilsluttet elnettet, vil kunne få afslag. Dette kan medføre negative økonomiske konsekvenser som følge af at virksomhedens projekt ikke kan realiseres som planlagt, hvilket kan indebære udskudte eller bortfaldne

investeringer, samt tab af forventet produktion og indtjening. Det konkrete tab vil afhænge af det enkelte projekt.

Udmøntningen af lovforslaget vil ikke øge den samlede tilgængelige kapacitet i elnettet, men fastsætter rammerne for prioritering og afvisning af anmodninger om nettilslutning til det kollektive elnet. Dette indebærer, at adgang til kapacitet i højere grad vil afhænge af prioritering. Udmøntningen af lovforslaget kan således have negative økonomiske konsekvenser for de virksomheder der bliver nedprioriteret, og derved oplever længere ventetid på nettilslutning. De negative økonomiske konsekvenser vil være en konsekvens at projekter ikke kan realiseres i henhold til den forudsatte tidsplan, hvilket kan indebære udskudte eller bortfaldne investeringer samt tab af forventet produktion og indtjening.

De erhvervsøkonomiske konsekvenser ved udmøntningen af lovforslaget vil dog ikke alene vedrøre nye anmodninger om nettilslutning. Konsekvenserne vil også kunne vedrøre dispositioner foretaget af eksisterende netkunder, som medfører et nyt eller ændret træk på kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet. Dette vil bl.a. kunne omfatte netkunder der ønsker genetablering af nedlagte tilslutningspunkter, forhøjelse af reduceret leveringsomfang eller aktivering af tidligere uudnyttet kapacitet. For sådanne dispositioner vil virksomhederne kunne opleve tilsvarende konsekvenser som ved nye anmodninger om nettilslutning, herunder afslag, ventetid eller behov for tilpasning af projektets omfang eller tidsplan. Dette kan medføre, at projekter ikke kan realiseres som forudsat, eller at realiseringen forsinkes, hvilket kan indebære udskudte eller bortfaldne investeringer samt tab af forventet produktion og indtjening.

Udmøntningen af lovforslaget vil kunne medføre positive erhvervsøkonomiske konsekvenser ved at bidrage til en mere hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten i elnettet. Dette kan understøtte, at projekter med et reelt og aktuelt behov for nettilslutning i højere grad kan opnå adgang til kapacitet. Herved kan virksomheder i højere grad få mulighed for at gennemføre planlagte investeringer og aktiviteter uden unødige forsinkelser, hvilket kan bidrage til en bedre og tidligere udnyttelse af virksomhedernes produktionsapparat og dermed til øget produktion og indtjening. En mere effektiv udnyttelse af kapaciteten kan endvidere reducere risikoen for, at kapacitet forbliver bundet til projekter, der ikke realiseres eller ikke udnyttes fuldt ud.

Lovforslaget vurderes isoleret set ikke at medføre væsentlige administrative konsekvenser for erhvervslivet. Lovforslaget kan dog medføre at Energinet,

i tilfælde af afslag på nettilslutning, skal træffe afgørelser herom. Energinet behandler imidlertid allerede i dag anmodninger om nettilslutning, og lovforslaget ændrer kun rammerne for prioritering og udfaldet af behandlingen af sådanne anmodninger. Derudover kan lovforslaget medføre at en virksomhed, der har fået afslag på nettilslutning, kan anmode om oplysninger for hvilke foranstaltninger der vil være nødvendige for at blive vurderet til at udvise netvenlighed, og derfor ikke blive afvist. For disse virksomheder, vil der være omkostninger forbundet med selve ansøgningen. Disse konsekvenser vurderes ikke at overstige 4 mio. kr.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget og udmøntningen heraf vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for borgere.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke isoleret set at medføre klimamæssige konsekvenser.

Lovforslagets udmøntning kan imidlertid indirekte understøtte den grønne omstilling ved at bidrage til en mere hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten i elnettet. En mere effektiv kapacitetsudnyttelse og mulighed for prioritering af anmodninger om nettilslutning kan medføre, at projekter, der understøtter elektrificering og anvendelse af vedvarende energi, i højere grad kan tilsluttes elnettet. De klimamæssige konsekvenser vil imidlertid afhænge af den konkrete udmøntning af regler om prioritering og disponering samt den fremtidige udvikling i efterspørgslen efter nettilslutning, og kan ikke kvantificeres nærmere.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget og udmøntningen heraf vurderes ikke at medføre miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslagets § 1, nr. 6 udmønter artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 om fælles regler for det indre marked for elektricitet (elmarkedsdirektivet) om tredjepartsadgang til det kollektive elforsyningsnet samt afvisning af tilslutning til det kollektive elnet ved mangel på kapacitet. Lovforslaget er vurderet i forhold til regeringens fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering. Det er vurderingen, at lovforslaget er i overensstemmelse med principperne. Lovforslaget udnytter det råderum, som følger af artikel 6 i elmarkedsdirektivet, til at fastsætte nationale regler om prioritering af anmodninger om nettilslutning og afvisning af anmodninger ved manglende kapacitet.

Det følger af elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 1, at medlemsstaterne skal drage omsorg for, at der indføres en ordning for tredjepartsadgang til transmissions- og distributionssystemerne, som bygger på objektive og ikkeforskelsbehandlende kriterier. Det følger endvidere af artikel 6, stk. 2, at transmissions- eller distributionssystemoperatører kan afslå adgang til elnettet, hvis der ikke er tilstrækkelig kapacitet.

Elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 1, forudsætter, at medlemsstaterne kan fastsætte nærmere regler om adgangen til elnettet, herunder om prioriteringen af anmodninger om nettilslutning. Sådanne regler skal være baseret på objektive og ikkeforskelsbehandlende kriterier og udformes på en gennemsigtig måde. Kravet om objektivitet og ikkeforskelsbehandling indebærer ikke, at alle anmodninger om nettilslutning skal behandles ens. Kravet indebærer derimod, at eventuelle forskelle i behandlingen skal være sagligt begrundede, bygge på objektive kriterier og anvendes ensartet over for sammenlignelige tilfælde. Kravet er således ikke til hinder for, at medlemsstaterne fastsætter kategoribaserede prioriteringsmodeller for håndteringen af anmodninger om nettilslutning, forudsat at kategorierne er afgrænset ved objektive kriterier og anvendes ensartet over for de aktører, der er omfattet af den pågældende kategori. Inden for disse rammer har medlemsstaterne et vidt skøn ved udformningen af nationale regler om adgang til elnettet. Artikel 6, stk. 1, indeholder ikke et krav om teknologineutralitet eller om, at alle typer netbrugere skal behandles ens. Medlemsstaterne kan derfor fastsætte objektivt afgrænsede prioriteringskategorier, når disse er begrundet i saglige hensyn vedrørende elnettets drift, kapacitetsforhold eller andre legitime sy hensyn og anvendes ensartet over for alle aktører inden for den pågældende kategori. Denne forståelse understøttes af Europa-Kommissionens vejledning om effektive og rettidige nettilslutninger fra 2025, hvori det udtrykkeligt anføres, at kravet om ikkeforskelsbehandling i elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 1, ikke er til hinder for at prioritere bestemte anvendelser af elnettet, når prioriteringen sker på grundlag af gennemsigtige, objektive og ikkeforskelsbehandlende kriterier. Vejledningen understreger endvidere, at elmarkedsdirektivet ikke foreskriver anvendelse af et først til mølle-princip ved behandling af anmodninger om nettilslutning.

Med lovforslaget fastlægges de overordnede rammer for behandling af anmodninger om nettilslutning i situationer, hvor der ikke er tilstrækkelig kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. Der indføres en udtrykkelig hjemmel til at afslå anmodninger om nettilslutning ved manglende kapacitet, og der fastsættes bemyndigelse til at fastsætte regler om prioritering mellem

anmodninger om nettilslutning samt om disponering af tildelt kapacitet. Den foreslåede prioriteringsmodel indebærer en kategorisering af forskellige typer behov og anvendelser af elnettet. Modellen indebærer ikke individuel prioritering af konkrete virksomheder eller projekter, men fastlægger generelle regler, som finder anvendelse ens for alle aktører inden for de pågældende kategorier.

I den forbindelse opstår spørgsmålet om samspillet mellem artikel 6 og artikel 59 i elmarkedsdirektivet, navnlig i forhold til afgrænsningen mellem medlemsstaternes kompetence til at etablere en ordning for tredjepartsadgang til transmissions- og distributionssystemerne og den regulerende myndigheds kompetence til at godkende metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for tilslutning og adgang til nationale net.

Artikel 59 fastlægger den regulerende myndigheds opgaver og beføjelser, herunder godkendelse af metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til nationale net. De foreslåede regler angår imidlertid fastlæggelsen af de overordnede nationale rammer for tredjepartsadgang til nettet i situationer med kapacitetsbegrænsninger. Reglerne udgør dermed en del af den ordning for tredjepartsadgang, som medlemsstaterne efter artikel 6 skal etablere. Den regulerende myndigheds kompetence efter artikel 59 udøves inden for de rammer, der følger af elmarkedsdirektivet og den nationale lovgivning. Artikel 59 kan derfor ikke fortolkes således, at den regulerende myndighed tillægges kompetence til at fastlægge eller ændre sådanne grundlæggende nationale regler om adgang til nettet.

Den foreslåede prioriteringsmodel fastlægger generelle kriterier for fordeling af begrænset netkapacitet og fastsættes ved lov og i medfør af lov som led i gennemførelsen af artikel 6. Modellen fastlægger således de overordnede rammer, som de kollektive elforsyningsvirksomheder skal anvende ved behandlingen af konkrete anmodninger om nettilslutning. Den foreslåede prioriteringsmodel udgør derfor en del af de nationale regler om adgang til elnettet efter artikel 6. Der er således ikke tale om metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til nettet i artikel 59's forstand, og modellen er derfor ikke omfattet af de bestemmelser om metodegodkendelse, der følger af artikel 59 i elmarkedsdirektivet.

Denne forståelse understøttes af Europa-Kommissionens vejledning om effektive og rettidige nettilslutninger fra 2025. Vejledningen anfører udtrykkeligt, at medlemsstaterne eller de regulerende myndigheder kan fastsætte

andre regler for netoperatørernes behandling af tilslutningsanmodninger end et først til mølle-princip, forudsat at reglerne er gennemsigtige, objektive og ikkeforskelsbehandlende. Vejledningen fremhæver endvidere, at medlemsstaterne har en central rolle ved fastlæggelsen af den nationale ramme for nettilslutning, og at direktivet ikke foreskriver en bestemt model for håndtering af tilslutningsanmodninger.

Den foreslåede model svarer dermed til den type nationale prioriteringsrammer, som Europa-Kommissionens vejledning beskriver som forenelige med artikel 6, når de bygger på objektive, gennemsigtige og ikkeforskelsbehandlende kriterier. Kategoriseringen indebærer ikke forskelsbehandling mellem sammenlignelige aktører, men en objektiv opdeling af forskellige typer behov og anvendelser af elnettet med henblik på at sikre en effektiv disponering af begrænset netkapacitet og en hensigtsmæssig udvikling af elnettet. Prioriteringen sker endvidere inden for de enkelte kategorier på grundlag af objektive kriterier om netvenlighed, der har til formål at fremme en effektiv udnyttelse af elnettet. Reglerne finder anvendelse ensartet over for alle aktører inden for den enkelte kategori.

Det er på den baggrund vurderingen, at lovforslaget er i overensstemmelse med elmarkedsdirektivet. Lovforslaget udnytter det råderum, der tilkommer medlemsstaterne efter artikel 6 til at fastsætte regler om adgang til elnettet. Den foreslåede prioriteringsmodel ligger endvidere inden for direktivets krav om objektivitet, gennemsigtighed og ikkeforskelsbehandling. Forsyningstilsynet vil skulle føre tilsyn med de kollektive elforsyningsvirksomheders anvendelse af reglerne i konkrete tilfælde og med, at reglerne administreres i overensstemmelse med lovgivningen og de krav, der følger af elmarkedsdirektivet.

Det bemærkes endvidere, at elmarkedsdirektivet indeholder særskilte bestemmelser om transmissionssystemoperatørers behandling af anmodninger om tilslutning af produktions- og energilageranlæg til transmissionssystemet, jf. artikel 42, i elmarkedsdirektivet.

Det følger således af artikel 42, stk. 2, at transmissionssystemoperatører ikke kan nægte tilslutning af nye produktions- eller energilageranlæg på grund af mulige fremtidige begrænsninger af den disponible netkapacitet.

Den foreslåede ordning vedrører derimod situationer, hvor der foreligger aktuelle kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, og hvor den tilgængelige kapacitet ikke er tilstrækkelig til at imødekomme alle

anmodninger om nettilslutning. Det er på den baggrund vurderingen, at artikel 42, stk. 2, ikke begrænser medlemsstaternes adgang efter artikel 6 til at fastsætte regler om prioritering af begrænset netkapacitet i situationer, hvor der foreligger aktuelle kapacitetsbegrænsninger.

Det følger endvidere af artikel 42, stk. 3, at transmissionssystemoperatøren ikke kan afslå et nyt tilslutningspunkt alene med henvisning til de øgede omkostninger ved nødvendige kapacitetsudvidelser i tilslutningspunktets umiddelbare nærhed. Bestemmelserne vedrører konkrete tilslutningssituationer, herunder spørgsmål om lokale netforstærkninger i tilslutningspunktets umiddelbare nærhed, og adskiller sig dermed fra den overordnede regulering af prioritering, disponering og planlægning af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet, som lovforslaget vedrører.

Den foreslåede ordning vedrører derimod den overordnede prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet samt de kriterier, der kan indgå ved vurderingen af anmodninger om nettilslutning i situationer med kapacitetsbegrænsninger. Den foreslåede ordning indebærer ikke et forbud mod tilslutning af bestemte anlægstyper og indebærer heller ikke, at anmodninger om tilslutning kan afslås alene med henvisning til omkostninger ved lokale netforstærkninger i tilslutningspunktets umiddelbare nærhed. Projekter vil fortsat kunne opnå nettilslutning, hvis dette er foreneligt med eksisterende eller planlagt kapacitet og den fastsatte prioritering af nettet.

En fortolkning af artikel 42, stk. 3, hvorefter bestemmelsen skulle indebære en generel pligt til at udbygge eller dimensionere elnettet med henblik på bestemte projekter eller kategorier af projekter, ville endvidere i vidt omfang fratage medlemsstaterne det råderum, som følger af artikel 6, til at fastsætte regler om prioritering og håndtering af kapacitetsbegrænsninger i elnettet. En sådan fortolkning ville samtidig i væsentligt omfang begrænse medlemsstaternes mulighed for at fastlægge overordnede principper for planlægning, og dimensionering af elnettet på baggrund af samfundsmæssige og systemmæssige hensyn, herunder hensynet til forsyningssikkerhed, elektrificering og effektiv udnyttelse af netkapaciteten. Artikel 42, stk. 3, må derfor efter sin ordlyd og sammenhæng forstås således, at bestemmelsen angår konkrete lokale netforstærkninger i tilslutningspunktets umiddelbare nærhed og ikke indebærer en generel forpligtelse til at udbygge eller dimensionere nettet til enhver efterspurgt nettilslutning. Det er på den baggrund vurderingen, at den foreslåede ordning er i overensstemmelse med elmarkedsdirektivets artikel 42.

Lovforslaget vurderes ikke at indebære statsstøtte efter artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 30. juni til den 28. juli været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Accura Advokatpartnerselskab, ADB (Association Dansk Biobrændsel), Advokatrådet – Advokatsamfundet, Akademikerne, Akademisk Arkitektforening, Aktiveenergiforbrugere, Affald Plus, Aluminium Danmark, Ankenævnet på Energiområdet, Andel, Antenneforeningen Vejen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdstilsynet, ARI (Affald- og ressourceindustrien under DI), Artelia A/S, Asfaltindustrien, BAT-kartellet, BattMan Energy ApS, Better Energy, Billund Vand A/S, Biobrændselsforeningen, Biofos A/S, Blik- og Rørarbejderforbundet, Borger, Brancheforeningen Dansk Luftfart, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for møller, Brancheforeningen for Skov, Have og Park-forretninger, Branchehuset, Brintbranchen, Brunata, Bryggeriforeningen, Bornholms Energi og Forsyning (BEOF), Bopa Law, BUILD, Business Region MidtVest (BRMV), Business Danmark, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BATT-kartellet), Byggecentrum, Bygningssagkyndige & Energikonsulenter, Bærebros A/S, Byggeskadefonden, C4 – Carbon Capture Cluster Copenhagen, Center for Electric Power and Energy (DTU), CEPOS, Cerius, Centrica Energy trading A/S, CTR, CO-industri, Concito, COWI, Copenhagen Infrastructure Partners, Copenhagen Merchants, Crossbridge Energy Fredericia, Daka, DAKOFA, Dana Petroleum, DANAK (Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond), Dansk halm, Danmarks Almene Boliger (BL), Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Frie Autocampere, Danmarks Jordbrugsforskning, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibskredit, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Danoil Exploration A/S, Dansk Affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Biotek, Dansk Byggeri, Danske Bygningscenter, Dansk Center for Lys, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Facilities Management (DFM), Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Industri, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Maskinhandlerforening, Dansk Metal, Dansk Methanolforening, Dansk Miljøteknologi, Dansk Producentansvarssystem, Dansk Retursystem A/S, Dansk Skovforening, Dansk Solcelleforening, Dansk Standard, Dansk Told- og Skatteforbund, Dansk Transport og Logistik (DLTL) Dansk Varefakta Nævn, Danske Advokater, Danske Annoncører og Markedsførere, Danske Arkitektvirksomheder, DANSKE ARK, Danske Commodities A/S, Danske Energiforbrugere (DENFO), Danske Havne, Danske Maritime, Danske Mediedistributører, Danske Regioner, Danske Tegl, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), DANVAK,

Dataetisk råd, Datatilsynet, DCC Energi Naturgas, DELTA Dansk Elektronik, DI, DKCPC, DOF BirdLife, Dommerfuldmægtigforeningen, Drivkraft Danmark, DTU – Myndighedsbetjening, EA Energianalyse, EBO Consult A/S, E.ON Danmark A/S, EmballageIndustrien, Energi Danmark, Energi Fyn, Energiforum Danmark, Energifællesskaber Danmark, Energiklagenævnet, Energisammenslutningen, Energi- og Bygningsrådgivning A/S (EBAS), Energycluster, Energisystemer ApS, Energitjenesten, Enyday, Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES-DAA), European Energy, Eurowind Energy A/S, Evida, Everfuel, EWE Energie AG, Fagligt Fælles Forbund (3F), FDO, FDM, FH - Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finansrådet, Realkreditforeningen og Realkreditrådet – FinansDanmark, Fjernvarme Fyn, Fonden Kraka, Forbrugerrådet Tænk, Forenede Danske El-bilister (FDEL), Foreningen af Danske Skatteankenævn, Foreningen af fabrikanten og importører af elektriske belysningsarmaturer (FABA), Foreningen af fabrikanten og importører af elektriske husholdningsapparater (FEHA), Biogas Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen Danske Revisorer, Fors A/S, Forsikring & Pension, Forsikringsmæglerforeningen, Forsyningstilsynet, Fredericia Spildevand A/S, Frederiksberg Forsyning, Frie Funktionærer, FSE, FSR Danske revisorer, GAFSAM, Gaz-system, Get2Grid, GRAKOM, Greenpeace, Gentofte og Gladsaxe Fjernvarme, Green Power Denmark, GTS (Godkendt Teknologisk service), Grundfos, Havarikommissionen for Offshore Olie- og Gasaktiviteter, Hess Denmark ApS, HK-Kommunal, HK-Privat, HOFOR A/S, HOFOR Fjernkøling A/S, HOFOR Vind A/S, HOFOR el og varme, HORESTA, SMV danmark, H2 Energy Esbjerg, Hulgaard advokater, IBIS, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Institut for produktudvikling (IPU), Intelligent Energi, Ineos Danmark, Investering Danmark, Ista Danmark A/S, IT-Branchen, Justitia, Klimabevægelsen, Klimarådet, Kjærgaard A/S, KlimaEnergi A/S, KommuneKredit, Kommunernes Landsforening, Kooperationen (Den Kooperative arbejdsgiver- og interesseorganisation i Danmark) Kraka, Kræftens Bekæmpelse, Københavns Kommune - Teknik- og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune – Økonomiforvaltningen, Københavns Kulturcenter, Københavns Universitet, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landinspektørforeningen, Landsbyggefonden, Landsforeningen af Solcelleejere, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller, Landsforeningen Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede, LCA Center, Lederne Søfart, Lederne Hovedorganisation, Lokale Pengeinstitutter, Lundsby Biogas, Mellempfolkeligt Samvirke, Middelgrundens Vindmøllelaug, Mobility Denmark, Maabjerg Energy Center – MEC, Nasdaq OMX Copenhagen A/S, Nationalbanken, Nationalt Center for Miljø og Energi, Nature Energy, N1 A/S, Neptune Energy Denmark ApS, NetVarme, Niras, NOAH Energi og Klima, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Nordisk Energirådgivning ApS, Noreco, Norlys, NRGi Renewables A/S, Nuuday, Nærbutikernes Landsforening, Nævnenes Hus, Olie Gas Danmark, Otto Kjær, Oxfam

UDKAST

IBIS, Partnerskabet for Bølgekraft, Planenergi, Plan og Projekt, Plesner Advokatpartnerselskab, Plastindustrien, Procesindustrien, Radius Elnet A/S, Ranbøll, Rejsearbejdere.dk, Rejsearrangører i Danmark, Reel Energioplysning (REO), Regstrup Natur og miljøforening, Restaurationsbranchen.dk, Rådet for Bæredygtigt Byggeri, Rådet for Bæredygtig Trafik, Rådet for grøn omstilling, RWE Renewables Denmark A/S, SEGES, Serviceforbundet, Siemens Gamesa, SKAD - Autorskade- og Køretøjsopbyggerbranchen i Danmark, SMVdanmark, Solar Lightning Consultants ApS, SRF Skattefaglig Forening, Synergi, Sustain, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Teknologisk Institut, Total S.A., T-REGS, TREFOR/EWII, Varmepumpeindustrien, Vattenfall A/S, Vedvarende Energi, Vejle Spildevand, VELTEK – VVS- og El-Tekniske Leverandørers Brancheforening, Verdens Skove, VEKS, VELTEK, Verdo Randers, Vestforbrænding, Vestas Wind systems A/S, Vestas, Vindenergi Danmark, Vin og Spiritus Organisationen i Danmark, VisitDenmark, Wind Denmark, Wind Estate A/S, Wintershall Nordszee B.V., WWF Verdensnaturfonden, Ældre Sagen, Økologisk Landsforening, Ørsted, Aalborg Portland A/S, Aalborg Forsyning, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, 92-Gruppen og alle landets kommuner.

10. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ressourcebehov i Forsyningstilsynet på ca. 1 mio. kr. årligt (ca. 1-1,3 års-værk). Ingen økonomiske konsekvenser for kommuner og regioner.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Lovforslaget kan have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser ved at bidrage til en mere hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten i elnettet. Dette kan understøtte, at projekter med et reelt og aktuelt behov for nettilslutning i højere grad kan opnå adgang til kapacitet.	Lovforslaget kan medføre økonomiske konsekvenser for virksomheder, der anmoder om nettilslutning, som følge af afslag eller ændret prioritering, herunder længere ventetid på nettilslutning. Dette kan medføre udskudte eller bortfaldne

UDKAST

		investeringer samt tab af forventet produktion og indtjening.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen.	Lovforslaget kan medføre administrative konsekvenser for virksomheder, der anmoder om oplysninger om foranstaltninger, der vil kunne forbedre projektets netvenlighed. Disse administrative konsekvenser vurderes ikke at overstige 4 mio. kr.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Klimamæssige konsekvenser	<p>Lovforslaget medfører ikke nogen direkte klimamæssige konsekvenser.</p> <p>Lovforslaget kan imidlertid indirekte understøtte den grønne omstilling ved at bidrage til en mere hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten i elnettet. Den foreslåede prioriteringsmodel og anvendelsen af netvenlighed kan medføre, at den tilgængelige kapacitet udnyttes bedre, og at projekter, der understøtter elektrificering og anvendelse af vedvarende energi, i højere grad kan opnå nettilslutning.</p>	Ingen.
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	<p>Lovforslaget har sammenhæng med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet (elmarkedsdirektivet). Lovforslaget udmønter direktivets artikel 6 om tredjepartsadgang til transmissions- og distributionssystemer.</p>	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> Ja Nej </div> <div style="text-align: center; margin-top: 10px;">[X]</div>	

UDKAST

relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervs- rettet EU-regule- ring) (sæt X)	
---	--

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af elforsyningslovens § 6 e, stk. 1, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kompensation til elkunderne for de omkostninger, de måtte blive pålagt som følge af netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til henholdsvis nettilslutning af anlæg omfattet af VE-lovens § 30, nettab, drift og vedligehold relateret til anlæg omfattet af VE-lovens § 30 og nettilslutning af anlæg omfattet af elforsyningslovens § 67.

Regler om kompensationsordningen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 2655 af 28. december 2021 om kompensation af elkunder for netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til nettilslutning, nettab, drift og vedligehold for anlæg omfattet af § 30 i VE-loven og de nødvendige omkostninger til nettilslutning af anlæg omfattet af elforsyningslovens § 67 (kompensationsbekendtgørelsen). Det fremgår blandt andet af bekendtgørelsens § 1, stk. 1, at Energistyrelsen kan kompensere elkunder for omkostninger som følge af netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til nettilslutning, nettab, drift og vedligehold for anlæg omfattet af VE-lovens § 30 samt for nødvendige omkostninger til nettilslutning af anlæg omfattet af elforsyningslovens § 67. Det fremgår af bekendtgørelsens § 1, stk. 2, at der på visse betingelser kan kompenseres for nødvendige omkostninger, som er afholdt senest i 2022. Der er desuden i bekendtgørelsens §§ 3 og 5 angivet forskellige ansøgningsfrister, som var i 2023, og efter bekendtgørelsens § 11 kan Energiestyrelsens afgørelser påklages inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Den kompensationsordning, som § 6 e omhandler, er ikke længere aktuel, og der vurderes derfor ikke at være behov for at udstede yderligere regler efter § 6 e. Der henvises til pkt. 2.2.1 i de almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at § 6 e ophæves.

Den foreslåede ophævelse af § 6 e vil indebære, at der ikke kan udstedes yderligere regler efter § 6 e. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslaget til § 3, stk. 2, hvorefter regler fastsat i medfør af § 6 e forbliver i kraft, indtil de ophæves.

Til nr. 2

Det følger af elforsyningslovens § 12 b, stk. 1, at ejere af kraft- og kraft-varme-værker, som ikke er omfattet af § 67, eller som opføres på centrale kraftværkspladser, jf. § 10, stk. 6, betaler alle omkostninger, der er forbundet med at tilslutte anlægget til nærmeste transmissionsnet over 100 kV. Ejeren kan dog aftale med net- eller transmissionsvirksomheden i området, at anlægget tilsluttes på lavere spændingsniveau, hvis ejeren betaler alle omkostninger ved at tilslutte anlægget til det eksisterende kollektive elforsyningsnet og til at transportere elektriciteten til nærmeste transmissionsnet over 100 kV. På Bornholm betaler ejeren udgifterne til tilslutning til nærmeste 60 kV-net og til en eventuel forstærkning og udbygning af 60 kV-nettet, som er nødvendiggjort af tilslutningen.

Det foreslås i § 12 b, stk. 1, 1. pkt., at »omfattet af § 67« ændres til »miljøvenlige«.

Det foreslåede vil medføre, at ejere af kraft- og kraft-varme-værker, som ikke er miljøvenlige, eller som opføres på centrale kraftværkspladser, jf. § 10, stk. 6, fortsat vil betale alle omkostninger, der er forbundet med at tilslutte anlægget til nærmeste transmissionsnet over 100 kV.

Den foreslåede ændring af § 12 b, stk. 1, 1. pkt., vil medføre, at indholdet i bestemmelsen bibeholdes trods den foreslåede ændring af § 67.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at denne bestemmelse henviser til § 67, der med lovforslagets § 1, nr. 10 foreslås ændret således, at ministeren i medfør af § 67 vil kunne fastsætte regler om tilslutning m.v. af flere anlægstyper end miljøvenlig elproduktion.

Til nr. 3

Det følger af elforsyningslovens § 12 b, stk. 2, at omkostninger til nødvendig forstærkning og udbygning af transmissionsnet over 100 kV afholdes af transmissionsvirksomheden.

Det foreslås at § 12 b, stk. 2, ophæves.

Den foreslåede ophævelse af bestemmelsen er begrundet med, at § 12 b, stk. 2, ikke længere er aktuel. Dette skyldes, at omkostninger forbundet med tilslutning af produktionsanlæg til det kollektive elnet i overensstemmelse med elmarkedsforordningens artikel 18 dækkes af producenterne selv. Producenternes omkostninger ved at blive tilsluttet til det kollektive elnet er derfor i dag fastsat i de metoder for producentbetaling, der udarbejdes af de

kollektive elforsyningsvirksomheder og godkendes af Forsyningstilsynet i medfør af § 73 a i elforsyningsloven.

Den foreslåede ophævelse af § 12 b, stk. 2, vil indebære, at reglerne om omkostningsfordeling i § 12 b, stk. 2, ikke længere vil gælde. Producenter-nes omkostninger ved at blive tilsluttet til det kollektive elnet er i dag fastsat i de metoder for producentbetaling, der udarbejdes af de kollektive elforsyningsvirksomheder og godkendes af Forsyningstilsynet i medfør af § 73 a i elforsyningsloven.

Til nr. 4

Det følger af § 22, stk. 1, nr. 3, i lov om elforsyning, at netvirksomheder skal varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion ifølge bestemmelserne i kapitel 9 i lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser samt regler fastsat i medfør af lov om pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg.

Det foreslås, at der i § 22, *stk. 1, nr. 3*, efter »elproduktion« indsættes »og tilslutning«.

Den foreslåede ændring af § 22, stk. 1, nr. 3 vil medføre, at det vil fremgå, at netvirksomheder vil blive forpligtede til at varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion og tilslutning ifølge bestemmelserne i kapitel 9 i lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser samt regler fastsat i medfør af lov om pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg.

Den foreslåede ændring er alene begrundet i hensynet til at bevare sammenhængen med forslaget til § 1, nr. 10 om udvidelse af § 67 med flere anlægstyper. Den foreslåede ændring vil ikke i sig selv øge netvirksomhedernes opgaver og kompetencer. For så vidt angår netvirksomheders opgaver i medfør af gældende §§ 20 og 22 i øvrigt henvises til de generelle bemærkninger om gældende ret.

Til nr. 5

Efter gældende ret følger det af elforsyningslovens § 20, stk. 1, nr. 2 og 3, sammenholdt med § 24, stk. 1 og 2, at transmissions- og netvirksomheder skal tilslutte brugere til det kollektive elforsyningsnet, stille fornøden transportkapacitet til rådighed og give adgang til transport af elektricitet mod

betaling og uden forskelsbehandling. Gældende ret indebærer dermed som udgangspunkt en ret til nettilslutning.

For en udførlig gennemgang af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i § 24, *stk. 1*, efter »betaling« indsættes », jf. dog *stk. 4*«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at retten efter § 24, *stk. 1*, til at anvende det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet mod betaling vil blive præciseret ved en henvisning til den foreslåede *stk. 4*, jf. lovforslagets § 1, nr. 6.

Henvisningen vil medføre, at retten til nettilslutning og anvendelse af nettet ikke vil gælde ubetinget, men vil kunne begrænses i tilfælde, hvor der ikke er tilstrækkelig kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Ændringen vil således tydeliggøre sammenhængen mellem den generelle adgangsbestemmelse i *stk. 1* og den foreslåede adgang til at afslå anmodninger om nettilslutning efter *stk. 4*. For en nærmere beskrivelse af indholdet af den foreslåede bestemmelse i § 24, *stk. 4*, og dens betydning for adgangen til nettilslutning henvises til bemærkningerne til § 24, *stk. 4*.

Til nr. 6

Efter gældende ret følger det af elforsyningslovens § 20, *stk. 1*, nr. 2 og 3, sammenholdt med § 24, *stk. 1* og 2, at transmissions- og netvirksomheder skal tilslutte brugere til det kollektive elforsyningsnet, stille fornøden transportkapacitet til rådighed og give adgang til transport af elektricitet mod betaling og uden forskelsbehandling. Gældende ret indebærer dermed som udgangspunkt en ret til nettilslutning.

Elforsyningsloven indeholder i dag ikke en bestemmelse om adgang til at afslå en anmodning om nettilslutning som følge af manglende kapacitet. Loven indeholder heller ikke hjemmel til at fastsætte regler om prioritering mellem anmodninger om nettilslutning eller om disponering af allerede tildelt kapacitet med henblik på en løbende og effektiv udnyttelse af kapaciteten i nettet.

For en udførlig gennemgang af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i § 24 indsættes et nyt *stk. 4*, hvorefter kollektive elforsyningsvirksomheder kan afvise en anmodning om tilslutning til det

kollektive elforsyningsnet, hvis der ikke er tilstrækkelig kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 4 vil fastlægge rammerne for, hvornår en kollektiv elforsyningsvirksomhed vil kunne afslå en anmodning om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet. Afvisningsadgangen vil dog ikke finde anvendelse på dispositioner vedrørende eksisterende nettilslutningsaftaler. Hvis en disposition vedrørende en eksisterende nettilslutningsaftale efter regler fastsat i medfør af stk. 7 vil skulle behandles efter prioriteringsmodellen, vil dispositionen indgå i den prioriterede disponering af kapaciteten efter disse regler. Sådanne dispositioner vil ikke kunne danne grundlag for afslag efter den foreslåede bestemmelse.

Bestemmelsen vil skulle ses i sammenhæng med den prioriteringsmodel for disponeringen af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet, der foreslås fastsat i medfør af stk. 7. Prioriteringen vil ikke alene have betydning for, hvilke anmodninger om nettilslutning der vil kunne imødekommes inden for den tilgængelige kapacitet, men vil også indgå i vurderingen af, om en anmodning vil kunne afslås i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 4.

Den nærmere prioritering af anmodninger om nettilslutning vil blive fastsat ved regler udstedt i medfør af stk. 7. Henvisningerne i bemærkningerne til kategori 1-4 tager udgangspunkt i den prioriteringsmodel, som forventes fastsat ved den første udmøntning af bemyndigelsen i stk. 7. Den nærmere afgrænsning af kategorierne vil kunne justeres ved regler udstedt i medfør af stk. 7. Afvisningsadgangen efter stk. 4 vil skulle administreres på grundlag af den til enhver tid gældende prioritering. Det vil dog være en grundlæggende forudsætning for ordningen, at afvisningsadgangen vil kunne finde anvendelse i forhold til behov, der efter den fastsatte prioritering er placeret i kategori 3 eller efterfølgende kategorier, mens behov i de højest prioriterede kategorier ikke vil kunne afslås som følge af kapacitetsbegrænsninger.

De kollektive elforsyningsvirksomheders adgang til at afvise en anmodning om nettilslutning vil på den baggrund finde anvendelse i situationer, hvor der foreligger kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, og hvor en anmodning ikke vil kunne rummes inden for den tilgængelige kapacitet på en måde, der er forenelig med den prioritering, der fastsættes i medfør af stk. 7. Dette vil være tilfældet for anmodninger i kategori 3 og 4, som ikke gennem accept af netvenlighed vil kunne rummes inden for den tilgængelige kapacitet uden at fortrænge behov, der efter prioriteringen skal

tillægges højere vægt. Ved netvenlighed forstås i denne sammenhæng projektets samlede påvirkning af kapacitetssituationen i elnettet og dets bidrag til en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet. Der henvises til bemærkningerne til stk. 7 for en nærmere beskrivelse af begrebet og dets anvendelse.

Anmodninger omfattet af kategori 1 og 2 vil ikke kunne afslås som følge af kapacitetsbegrænsninger. Hvis sådanne anmodninger ikke kan imødekommes inden for den tilgængelige kapacitet, vil de indgå i den løbende disponering af kapaciteten efter de regler, der fastsættes i medfør af stk. 7, og afvente, at der bliver kapacitet til rådighed. Anmodningerne vil således ikke blive afvist, men vil i stedet blive stillet i kø.

Den foreslåede afvisningsmulighed vil derfor få betydning for anvendelsen af elforsyningslovens § 20. Det følger af § 20, stk. 1, bl.a., at netvirksomheder og transmissionsvirksomheder skal tilslutte brugere til det kollektive elforsyningsnet og stille fornøden transportkapacitet til rådighed samt sikre en tilstrækkelig og effektiv drift og udvikling af elnettet. Disse forpligtelser er formuleret ved anvendelsen af åbne begreber, herunder »fornødent omfang« og »fornøden transportkapacitet«. Med den foreslåede ordning vil disse begreber skulle fortolkes og anvendes i lyset af den prioriterede disponering af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet samt adgangen til at afslå anmodninger om nettilslutning efter stk. 4. Dette vil indebære, at vurderingen af den fornødne transportkapacitet samt håndteringen af kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet vil skulle ske under hensyntagen til den prioritering, der fastsættes i medfør af stk. 7. En anmodning, der afslås efter stk. 4, vil dermed ikke i sig selv skulle indgå i grundlaget for vurderingen af den fornødne transportkapacitet efter § 20. Den afviste anmodning vil heller ikke i sig selv skulle danne grundlag for planlægning, dimensionering, vedligeholdelse, ombygning eller udbygning af det kollektive elforsyningsnet med henblik på at imødekomme det pågældende behov.

Den foreslåede ordning vil medføre, at kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet i situationer med kapacitetsbegrænsninger anvendes til de behov, der efter den prioritering, der fastsættes i medfør af stk. 7, skal tillægges størst vægt. Adgangen til at afslå anmodninger om nettilslutning vil således ikke alene have til formål at håndtere tilfælde, hvor et projekt ellers ville fortrænge en allerede identificeret anmodning i en højere prioriteret kategori. Formålet vil også være at sikre, at den tilgængelige kapacitet fremadrettet kan disponeres i overensstemmelse med den prioritering, der fastsættes i medfør af stk. 7, og at anmodninger, som ikke er forenelige med denne

prioritering, ikke i sig selv vil danne grundlag for disponering af kapaciteten eller fremadrettet udvikling af elnettet.

En afvisning efter den foreslåede bestemmelse i stk. 4 vil for det første forudsætte, at den kollektive elforsyningsvirksomhed vurderer, at der foreligger kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet. Ved vurderingen af kapacitetssituationen vil der bl.a. kunne lægges vægt på den samlede belastning af det kollektive elforsyningsnet samt den eksisterende og planlagte kapacitet i nettet. Vurderingen vil skulle bero på en samlet teknisk og driftsmæssig vurdering, og vil ikke være begrænset til forholdene i et bestemt geografisk område, men vil kunne baseres på den samlede kapacitetssituation i det kollektive elforsyningsnet. Det vil således ikke være afgørende, om der isoleret set måtte foreligge ledig kapacitet i et bestemt område af elnettet, hvis den samlede kapacitetssituation i det kollektive elforsyningsnet indebærer, at kapaciteten efter den fastsatte prioritering vil skulle disponeres til fordel for andre behov. Der vil således kunne lægges vægt på, om imødekommelse af en anmodning vil påvirke mulighederne for en hensigtsmæssig disponering af kapaciteten i elnettet i overensstemmelse med den prioritering, der fastsættes i medfør af stk. 7.

Hvis den kollektive elforsyningsvirksomhed vurderer, at der foreligger sådanne kapacitetsbegrænsninger, vil den pågældende kollektive elforsyningsvirksomhed herefter skulle vurdere, om den konkrete anmodning vil kunne rummes inden for den tilgængelige kapacitet på en måde, der er forenelig med den prioritering, der fastsættes i medfør af stk. 7, eller om anmodningen vil skulle afslås efter stk. 4. Kollektive elforsyningsvirksomheder vil skulle koordinere den tilgængelige kapacitet med øvrige kollektive elforsyningsvirksomheder for at kunne vurdere den tilgængelige kapacitet i elforsyningsnettet.

Ved denne vurdering vil der skulle lægges vægt på, om imødekommelse af anmodningen vil begrænse mulighederne for at disponere kapaciteten i overensstemmelse med den prioritering, der fastsættes i medfør af stk. 7. Dette vil indebære, at der ved vurderingen af anmodninger vedrørende behov i kategori 3 og 4 vil skulle tages hensyn til, om imødekommelse af anmodningen vil begrænse mulighederne for at disponere kapaciteten til fordel for behov i kategori 1 og 2. Det vil i den forbindelse ikke være en forudsætning for afslag, at den pågældende kollektive elforsyningsvirksomhed vil kunne påvise, at imødekommelse af den konkrete anmodning vil fortrænge en konkret anmodning i kategori 1 eller 2. Der skal dermed tages hensyn til, at behov i kategori 1 og 2 løbende vil kunne opstå, udvikle sig og modnes,

og at disponeringen af kapaciteten derfor skal understøtte mulighederne for at imødekomme sådanne behov. Det vil således ikke være afgørende, om der på tidspunktet for vurderingen foreligger konkrete anmodninger i kategori 1 eller 2, som ellers ville blive fortrængt.

Ved vurderingen af, om anmodninger vedrørende behov i kategori 3 og 4 vil kunne afslås efter stk. 4, vil projekternes accept af netvenlighed derfor være af afgørende betydning for, om projekterne vil kunne indgå i en tilslutningskø eller vil kunne afvises. Netvenlighed vil ikke i sig selv give ret til nettilslutning. For projekter i kategori 3 og 4 vil netvenlighed derimod være en forudsætning for, at projektet kan indgå i en kø og dermed komme i betragtning til nettilslutning i en situation med begrænset kapacitet. Hvis den kollektive elforsyningsvirksomhed vurderer, at et projekt vil kunne rummes gennem et relevant netvenligt netprodukt eller en tilsvarende løsning, men et sådant netprodukt eller en sådan løsning endnu ikke er etableret eller, hvor påkrævet, godkendt af Forsyningstilsynet, vil anmodningen kunne opretholdes i tilslutningskøen. Projektet vil herefter skulle vurderes, når de nødvendige netprodukter foreligger. Dette vil ikke indebære, at projektet opnår ret til nettilslutning, men alene, at anmodningen ikke afslås alene som følge af, at de nødvendige netprodukter eller ordninger endnu ikke foreligger. Projekter i kategori 3 og 4, som ikke gennem en tilstrækkelig grad af netvenlighed kan rummes inden for den tilgængelige kapacitet, vil kunne afslås efter stk. 4. Kan et projekt i kategori 3 eller 4 ikke gennem sin netvenlighed rummes inden for den tilgængelige kapacitet uden at begrænse mulighederne for at disponere kapaciteten til behov i kategori 1 og 2, vil projektet kunne afslås.

Ved vurderingen vil der endvidere kunne lægges vægt på, om imødekomme af anmodningen vil medføre, at en ikke uvæsentlig del af den tilgængelige kapacitet bindes til behov, der efter prioriteringen skal tillægges lavere vægt. Vurderingen af et projekts netvenlighed vil dermed udgøre grundlaget for vurderingen af, om anmodningen vil kunne afslås på grundlag af objektive samt teknisk og økonomisk forsvarlige kriterier, som der kræves i medfør af elmarkedsdirektivets artikel 6, stk. 2. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til stk. 7 om forståelsen af netvenlighed og de kollektive elforsyningsvirksomheders vurdering heraf.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kapaciteten ikke disponeres på en måde, som begrænser mulighederne for at imødekomme behov i kategori 1 og 2. Det afgørende vil derfor være, om projektet på grund af sit kapacitetsbehov eller sin manglende netvenlighed vil begrænse mulighederne for

at disponere kapaciteten til fordel for sådanne behov. Afvisningen vil skulle understøtte, at den tilgængelige kapacitet i det kollektive elforsyningsnet disponeres i overensstemmelse med den fastsatte prioritering, og at elnettet ikke udbygges med henblik på at imødekomme projekter i kategori 3 og 4, som ikke vil være indstillet på at udvise netvenlig adfærd. For sådanne projekter vil accept af netvenlighed være den afgørende forudsætning for at kunne opnå nettilslutning.

Det foreslås endvidere, at der i § 24 indsættes et nyt *stk. 5, 1. pkt.*, hvorefter en kollektiv elforsyningsvirksomhed, der meddeler afslag efter stk. 4, efter anmodning skal give oplysninger om foranstaltninger, der vil kunne forbedre projektets netvenlighed, herunder om relevante foranstaltninger til styrkelse af det kollektive elforsyningsnet.

Den foreslåede bestemmelse i 1. pkt., vil indebære, at en kollektiv elforsyningsvirksomhed, der meddeler afslag efter stk. 4, efter anmodning vil skulle give ansøgeren oplysninger om, hvilke foranstaltninger der vil være nødvendige for at styrke det kollektive elforsyningsnet.

Oplysningerne vil kunne omfatte forhold af betydning for projektets netvenlighed. Der vil eksempelvis kunne gives oplysninger om, hvorvidt ændringer i projektets forbrugsmønster, fleksibilitet, anvendelse af afbrydelige eller fleksible netprodukter eller andre forhold vil kunne bidrage til, at projektet i højere grad kan tilpasses kapacitetssituationen i elnettet. Oplysningerne vil endvidere kunne omfatte overordnede angivelser af behovet for netforstærkninger, udbygning af kapacitet eller andre relevante tiltag i det kollektive elforsyningsnet, hvis sådanne foranstaltninger vil være relevante for vurderingen. Oplysningerne vil bero på de til enhver tid foreliggende oplysninger om netforhold, planlagt netudbygning og forventet udvikling i belastningen af elnettet.

Oplysninger om, hvilke foranstaltninger der vil være nødvendige for at styrke det kollektive elforsyningsnet, vil ikke i sig selv indebære, at der vil blive tilrettelagt eller gennemført netudbygning med henblik på det pågældende behov. Oplysningerne vil endvidere ikke udgøre et tilsagn om fremtidig nettilslutning. Hvorvidt en anmodning om nettilslutning på et senere tidspunkt vil kunne imødekommes, vil fortsat bero på den konkrete kapacitetssituation samt den prioritering og de regler, der til enhver tid vil være fastsat i medfør af stk. 7.

Det foreslås endvidere, at der i § 24 indsættes et nyt *stk. 5, 2. pkt.*, hvorefter den kollektive elforsyningsvirksomhed kan betinge afgivelsen af sådanne oplysninger af betaling af et gebyr.

Den foreslåede bestemmelse i 2. pkt., vil endvidere indebære, at den kollektive elforsyningsvirksomhed vil kunne betinge afgivelsen af sådanne oplysninger af betaling af et gebyr. Gebyret vil have til formål at dække de omkostninger, der er forbundet med at udarbejde de pågældende oplysninger. Dette vil eksempelvis kunne omfatte de tekniske og administrative ressourcer, der anvendes til at vurdere projektets netvenlighed, gennemgå relevante netforhold samt udarbejde oplysninger om mulige tilpasninger af projektet.

Gebyret må ikke overstige de omkostninger, der er forbundet med behandlingen af den konkrete anmodning om oplysninger.

Det foreslås, at der i § 24 indsættes et nyt *stk. 6*, hvorefter Forsyningstilsynet behandler klager over afslag efter stk. 4 og fører tilsyn med kollektive elforsyningsvirksomheders overholdelse af stk. 4 og 5.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at klager over afslag efter stk. 4 vil skulle behandles af Forsyningstilsynet. Bestemmelsen vil indebære, at Forsyningstilsynet vil være klageinstans for afgørelser om afslag på nettilslutning, og at sådanne afgørelser dermed vil kunne prøves af en uafhængig administrativ myndighed.

Den foreslåede bestemmelse i 1. pkt., vil ikke indebære, at Forsyningstilsynet skal foretage en selvstændig vurdering af, hvordan kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet mest hensigtsmæssigt bør disponeres, eller i øvrigt erstatte den kollektive elforsyningsvirksomheds tekniske vurderinger med sine egne. Forsyningstilsynet vil heller ikke skulle foretage en selvstændig vurdering af den samlede kapacitetssituation i det kollektive elforsyningsnet.

Forsyningstilsynets prøvelse vil derimod omfatte, om den kollektive elforsyningsvirksomhed har truffet afgørelsen på et oplyst og sagligt grundlag, om vurderingen er foretaget inden for rammerne af stk. 4 og regler fastsat i medfør af stk. 7. Dette vil indebære, at Forsyningstilsynet vil kunne efterprøve, om den kollektive elforsyningsvirksomhed på et oplyst og sagligt grundlag har vurderet, at der foreligger kapacitetsbegrænsninger i det kollektive elforsyningsnet, og om den kollektive elforsyningsvirksomhed på et tilstrækkeligt grundlag har vurderet, at den konkrete anmodning ikke kan rummes inden for den tilgængelige kapacitet på en måde, der er forenelig

med den prioritering og de kriterier for netvenlighed, der følger af regler fastsat i medfør af stk. 7. Hvis Forsyningstilsynet finder, at afgørelsen ikke er truffet på et tilstrækkeligt oplyst eller sagligt grundlag, vil dette kunne føre til, at afgørelsen må behandles på ny af den kollektive elforsyningsvirksomhed.

Forsyningstilsynet vil derimod ikke skulle tage stilling til, om en anden disponering af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet ville have været mere hensigtsmæssig, eller om den kollektive elforsyningsvirksomhed kunne have valgt en anden teknisk løsning. Tilsynet vil således ikke kunne tilsidesætte den kollektive elforsyningsvirksomheds vurdering alene med den begrundelse, at tilsynet ville have foretaget en anden faglig vurdering, hvis den kollektive elforsyningsvirksomheds vurdering er foretaget på et oplyst og sagligt grundlag og inden for rammerne af stk. 4 og regler fastsat i medfør af stk. 7.

Den foreslåede bestemmelse i 2. pkt. vil endvidere indebære, at Forsyningstilsynet fører tilsyn med de kollektive elforsyningsvirksomheders overholdelse af stk. 4 og 5. Tilsynet vil omfatte de kollektive elforsyningsvirksomheders anvendelse af reglerne om afvisning af anmodninger om nettilslutning efter stk. 4, herunder om vurderinger af netvenlighed foretages på et oplyst, sagligt og dokumenteret grundlag og anvendes ensartet på sammenlignelige anmodninger. Tilsynet vil endvidere omfatte de kollektive elforsyningsvirksomheders overholdelse af pligten efter stk. 5 til efter anmodning at give oplysninger om de foranstaltninger, der vil være nødvendige for at styrke det kollektive elforsyningsnet.

Det foreslås endeligt, at der i § 24 indsættes et nyt *stk. 7*, hvorefter klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kollektive elforsyningsvirksomheders prioritering af anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, herunder om netvenlighed, samt om disponering af tildelt kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.

Bemyndigelsen vil skulle sikre, at der kan fastsættes regler om de forhold, der er nødvendige for at understøtte en prioritering og disponering af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet. Regler fastsat i medfør af bestemmelsen vil bl.a. kunne omfatte behandling af større anmodninger om nettilslutning i periodiske puljer, prioriteringskriterier, reservation og disponering af kapacitet, kategorisering af anmodninger, nærmere bestemmelser om afvisning, ændringer i eksisterende tilslutninger samt krav til dokumentation, projektmodenhed, fremdrift og andre forhold, der er relevante for

prioriteringen og disponeringen af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet. Bemyndigelsen vil skulle sikre den fornødne fleksibilitet til løbende at kunne tilpasse prioriteringsmodellen til udviklingen i kapacitetssituationen, elektrificeringen og anvendelsen af det kollektive elforsyningsnet.

Bemyndigelsen vil indebære, at der vil kunne fastsættes regler om, hvordan anmodninger om nettilslutning prioriteres af de kollektive elforsyningsvirksomheder. Prioriteringsmodellen vil finde anvendelse ved behandlingen af anmodninger, uanset om der i den konkrete situation foreligger kapacitetsbegrænsninger. Hvis der er tilstrækkelig kapacitet til at imødekomme alle relevante anmodninger, vil prioriteringen dog ikke få betydning for udfaldet af de konkrete sager. Der vil således kunne blive fastsat regler om, at prioriteringen vil få betydning i situationer, hvor den tilgængelige kapacitet ikke er tilstrækkelig til at imødekomme alle relevante anmodninger, og der derfor er behov for at disponere mellem konkurrerende behov. Prioriteringen vil skulle ske på grundlag af objektive og ikke-diskriminerende kriterier og vil udgøre det primære redskab til fordeling af kapaciteten i elnettet. Formålet vil være at sikre, at begrænset kapacitet disponeres til de behov, der efter den fastsatte prioritering skal tillægges højest vægt, og at kapaciteten ikke tildeles til behov, som efter prioriteringen skal tillægges lavere vægt.

Bemyndigelsen vil endvidere kunne anvendes til at fastsætte regler om disponering af kapacitet, som er tildelt til en bruger, men som ikke anvendes i overensstemmelse med de forudsætninger, der ligger til grund i nettilslutningsaftalen. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvor et projekt ikke etableres, idriftsættes eller indføres som forudsat af brugeren, eller hvor det faktiske kapacitetstræk væsentligt afviger fra de forudsætninger, der lå til grund ved indgåelse af nettilslutningsaftalen. Formålet vil være at understøtte en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet i elnettet. En sådan disponering vil ikke indebære, at brugeren mister retten til den tildelte kapacitet, men vil kunne indebære, at uudnyttet kapacitet midlertidigt kan bringes i anvendelse til andre behov i overensstemmelse med de regler, der fastsættes i medfør af bestemmelsen.

Den foreslåede prioriteringsmodel vil ikke alene have betydning for disponeringen af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet. Prioriteringsmodellen vil også få betydning for anvendelsen af den foreslåede adgang til at afslå anmodninger om nettilslutning efter stk. 4, idet vurderingen af, om en anmodning vil kunne imødekommes inden for den tilgængelige kapacitet, vil skulle ske i overensstemmelse med den fastsatte prioritering.

Den foreslåede bemyndigelse vil indebære, at der fastsættes regler om, at anmodninger om nettilslutning opdeles i overordnede kategorier, som har betydning for deres prioritering hos de kollektive elforsyningsvirksomheder. Det er de kollektive elforsyningsvirksomheder, der inden for de fastsatte rammer skal foretage den konkrete prioritering af anmodninger om nettilslutning. Prioriteringen vil således bero på en konkret vurdering af de enkelte anmodninger i lyset af de fastsatte kategorier og kriterier.

Den prioritering, der foretages af de kollektive elforsyningsvirksomheder i medfør af regler fastsat efter bestemmelsen, vil kunne ændre sig i takt med udviklingen i kapaciteten, nye anmodninger og øvrige forhold. Prioriteringen vil således ikke indebære en endelig stillingtagen til, om en anmodning kan imødekommes, og vil ikke udgøre en afgørelse i forvaltningsretlig forstand. Den prioritering, som den kollektive elforsyningsvirksomhed foretager, vil have karakter af en foreløbig og indikativ tilkendegivelse af, hvordan anmodningen vil kunne indpasses i den samlede kapacitetssituation og vil ikke skabe en retligt beskyttet forventning hos ansøgeren om nettilslutning. En ret til nettilslutning vil først foreligge, når der er indgået en bindende nettilslutningsaftale eller afgørelse om nettilslutning.

Den foreslåede prioriteringsmodel, der forventes fastsat i medfør af bestemmelsen, vil medføre en aktiv og fleksibel disponering af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet. Prioriteringen vil således ikke indebære en sekventiel behandling af anmodninger, hvor anmodninger inden for én kategori skal behandles eller imødekommes, før der behandles anmodninger i andre kategorier. Behandlingen af anmodninger foreslås i stedet at blive tilrettelagt således, at anmodninger i forskellige kategorier kan behandles sideløbende under hensyntagen til kapacitetssituationen og en hensigtsmæssig samlet udnyttelse af elnettet.

Den foreslåede prioriteringsmodel, der forventes fastsat i medfør af bestemmelsen, vil finde anvendelse på anmodninger om adgang til det kollektive elforsyningsnet, herunder anmodninger, hvor der endnu ikke er indgået en bindende nettilslutningsaftale. Det forventes endvidere, at der fastsættes regler om, at prioriteringsmodellen skal finde anvendelse på andre dispositioner, der kræver involvering af den kollektive elforsyningsvirksomhed. Dette vil bl.a. omfatte situationer, hvor et tilslutningspunkt er nedlagt og ønskes genetableret, hvor en reduceret kapacitet ønskes forhøjet, eller hvor uudnyttet kapacitet ønskes taget i brug. Det forventes, at der fastsættes regler om, at sådanne dispositioner i prioriteringsmæssig henseende skal behandles som nye anmodninger om nettilslutning. Det forhold, at sådanne

dispositioner i prioriteringsmæssig henseende vil skulle behandles som nye anmodninger om nettilslutning, vil ikke i sig selv indebære, at der etableres et nyt tilslutningsforhold mellem kunden og den kollektive elforsyningsvirksomhed. Dispositionerne vil indebære et nyt eller ændret træk på kapaciteten i elnettet og vil derfor skulle vurderes på baggrund af den aktuelle kapacitetssituation og de fastsatte prioriteringskriterier. Formålet vil være at sikre, at prioriteringsmodellen ikke omgås gennem ændringer i eksisterende tilslutninger eller anden ændret anvendelse af allerede tildelt kapacitet. Prioriteringsmodellen vil derimod ikke være til hinder for dispositioner, som ikke indebærer et nyt eller ændret træk på kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet. Det kan eksempelvis være anlæg, der bidrager til at reducere eller udjævne kundens belastning af elnettet, lagrer egenproduceret elektricitet til senere egetforbrug eller i øvrigt anvendes inden for den allerede tildelte kapacitet. I sådanne tilfælde vil dispositionen som udgangspunkt ikke skulle behandles som en ny anmodning om tilslutning til det kollektive elnet.

På den baggrund forventes der fastsat regler om en række overordnede kategorier, som skal danne grundlag for prioriteringen af anmodninger om nettilslutning. Kategorierne vil afspejle forskellige typer behov og anvendelse af elnettet. Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om behandling af større anmodninger om nettilslutning i periodiske puljer med henblik på at sikre et tilstrækkeligt grundlag for prioriteringen af konkurrerende anmodninger og en koordineret disponering af kapaciteten mellem Energinet og de relevante netvirksomheder inden for det relevante netområde.

Der forventes, at der vil blive fastsat regler om en kategori 1 for beskyttede behov. Kategorien vil omfatte almindelig og forventelig forbrugsudvikling i den eksisterende kundebase. Hermed forstås en gradvis og forudsigelig udvikling i elforbruget hos eksisterende kunder i netområdet, herunder som følge af øget elektrificering, eksempelvis installation af en varmepumpe i en husholdning eller anskaffelse af en elbil. Der sigtes dermed ikke til større omlægninger, fx af forsyningsformer, som indebærer væsentlige ændringer i belastningen af elnettet. Forbrugsudvikling, som kan henføres til et konkret projekt eller en identificerbar aktør med et selvstændigt kapacitetsbehov, vil som udgangspunkt ikke være omfattet af den almindelige og forventelige forbrugsudvikling i den eksisterende kundebase. Dette vil eksempelvis være tilfældet, hvis en virksomhed ønsker at tage uudnyttet kapacitet i brug. Væksten vil kunne estimeres på baggrund af historiske forbrugsdata, kendte udviklingstendenser og forventninger til den generelle samfundsudvikling,

herunder relevante fremskrivninger af udviklingen i energiforbruget, herunder Energistyrelsens analyseforudsætninger til Energinet. Afgrænsningen mellem almindelig og forventelig forbrugsudvikling i den eksisterende kundebase og øvrige kategorier, herunder kategori 2, vil bero på en konkret vurdering. Jo mere kapacitetsbehovet kan henføres til et bestemt projekt, en bestemt virksomhed eller en konkret disposition vedrørende en eksisterende nettilslutning, desto mere vil det tale for, at behovet skal behandles efter prioriteringsmodellens øvrige kategorier og ikke som almindelig og forventelig forbrugsudvikling i den eksisterende kundebase.

Kategorien for beskyttede behov vil endvidere omfatte nye husholdninger og mindre erhverv, der forventeligt afgrænses ved hjælp af en grænse for effekttæk. Kategorien vil således understøtte almindelig byudvikling og etablering af nye boligområder og lokale erhverv.

Kategori 1 vil derudover omfatte anmodninger, der vedrører samfundskritiske funktioner, såsom hospitaler, forsvar, beredskab og lignende, herunder datacentre knyttet til samfundskritiske funktioner. Ved samfundskritiske funktioner forstås i denne sammenhæng funktioner, hvor en afbrydelse eller manglende adgang til elektricitet vil kunne have væsentlige konsekvenser for samfundets grundlæggende funktionsevne, herunder for liv, sundhed, sikkerhed eller centrale samfundsmæssige interesser. Vurderingen af, om en anmodning vedrører en samfundskritisk funktion, vil blive foretaget af de kollektive elforsyningsvirksomheder inden for de fastsatte rammer. Der vil i den forbindelse kunne indhentes vejledende udtalelser fra myndighederne, hvis dette skønnes nødvendigt.

Den foreslåede ordning vil indebære, at der fastsættes regler om, at en del af den tilgængelige og fremtidige kapacitet i elnettet kan reserveres til kategori 1. Formålet vil være at sikre, at almindelig og forventelig forbrugsudvikling i den eksisterende kundebase samt øvrige beskyttede behov kan imødekommes, selv i situationer med kapacitetsbegrænsninger i elnettet. Der vil derfor blive fastsat regler om, at der løbende reserveres kapacitet til sådanne behov. Reservationen vil skulle baseres på de forventede behov i kategori 1. Det forudsættes i den forbindelse, at der vil blive fastsat regler om, at netvirksomhederne som led i deres planlægning foretager estimater af behovsudviklingen i deres respektive netområder og videreformidler disse til Energinet, således at kapaciteten kan reserveres. Reservationen vil således skulle baseres på de behov, som kan identificeres og estimeres. Den løbende reservation af kapacitet vil samtidig gøre det muligt at tage højde for nye behov omfattet af kategori 1, efterhånden som disse bliver kendte.

Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om en kategori 2 for øvrige projekter. Kategorien vil fungere som den almindelige kategori for erhvervs- og elektrificeringsprojekter og vil omfatte anmodninger, der ikke er omfattet af de øvrige kategorier. Kategorien vil navnlig omfatte projekter, der bidrager til den grønne omstilling og elektrificeringen af samfundet, herunder elektrificering af industri, transport og varme samt projekter vedrørende CCS, brint, biogas og PtX. Kategorien vil endvidere omfatte øvrige anmodninger, der ikke er omfattet af kategori 1, 3 eller 4. Kategorien vil have til formål at sikre en klar og operationel afgrænsning af de anmodninger, der ikke er omfattet af de øvrige kategorier.

Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om en kategori 3 for projekter, herunder energilageranlæg, der typisk ikke har anden funktion end at levere systemydelser samt energilagerkapacitet i samplacerede anlæg, der etableres ud over brugerens almindelige produktions- eller forbrugsbehov. Afgrænsningen af kategori 3 i forhold til de øvrige kategorier, herunder navnlig kategori 2, vil bero på en konkret vurdering af bl.a. projektets formål og funktion i elsystemet. Det afgørende kriterium vil være, om projektet kapacitet dækker et selvstændigt kapacitetsbehov med henblik på produktion eller forbrug af elektricitet, hvormed det som udgangspunkt være omfattet af kategori 2, selv om de i et vist omfang vil kunne levere systemydelser. Det forhold, at et projekt vil kunne reducere sit forbrug i spidsbelastningsperioder, deltage i markeder for systemydelser eller på anden måde bidrage til fleksibilitet, vil således ikke i sig selv medføre, at projektet vil være omfattet af kategori 3.

Endelig forventes det, at der vil blive fastsat regler om en kategori 4 for visse store energiforbrugere, der er kendetegnet ved et meget stort kapacitetsbehov og en væsentlig påvirkning af kapacitetssituationen i elnettet. Ved den første udmøntning af kategorien forventes den at omfatte datacentre. Der findes ikke en entydig eller generel definition af datacentre. Begrebet anvendes imidlertid bl.a. i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1791 om energieffektivitet og i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2024/1364 om datacentres bæredygtighed. På den baggrund forstås et datacenter i denne sammenhæng som en bygning eller gruppe af bygninger, der rummer lokaler og teknisk infrastruktur, som primært anvendes til databehandling, datalagring og relaterede informationsteknologiske funktioner, herunder servere, netværksudstyr og lagringssystemer samt tilhørende støt-tefunktioner. Dette vil ikke indebære, at alle datacentre vil være omfattet af kategori 4. Datacentre, der understøtter samfundskritiske funktioner, vil

eksempelvis være omfattet af kategori 1. Den nærmere afgrænsning af kategorierne vil blive fastsat i medfør af bestemmelsen.

Kategorierne vil udgøre en overordnet ramme for prioriteringen af den tilgængelige kapacitet, mens den konkrete prioritering inden for de enkelte kategorier vil bero på en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af elnettet. Modellen vil give mulighed for, at projekter, der bidrager til en effektiv udnyttelse af elnettet, herunder gennem accept af netvenlige vilkår i form af fx fleksibilitet, placering, bidrag til elnettets robusthed eller belastningsprofil, principielt kan opnå nettilslutning, selv om der er anmodninger i højere prioriterede kategorier, forudsat at dette ikke indebærer en fortrængning af sådanne anmodninger. Dette vil indebære, at projekter kan tilsluttes, når dette er foreneligt med den overordnede prioritering. En sådan tilgang vil kunne bidrage til en mere ensartet og effektiv tilslutningsproces og til en bedre samlet udnyttelse af elnettet. Den konkrete disponering af kapaciteten vil bero på en løbende vurdering foretaget af de kollektive elforsyningsvirksomheder inden for de fastsatte rammer, herunder under hensyntagen til belastningen af elnettet samt den planlagte udbygning.

Indplaceringen af en anmodning i en kategori vil bero på et konkret skøn foretaget af den pågældende kollektive elforsyningsvirksomhed inden for rammerne af de regler, der fastsættes i medfør af bestemmelsen. Det vil kunne forekomme, at et projekt omfatter aktiviteter eller anlæg, som isoleret set vil kunne henføres til forskellige kategorier. Dette vil eksempelvis kunne være tilfældet ved samplacering af flere aktiviteter eller anlæg bag samme nettilslutning. I sådanne tilfælde vil kategoriindplaceringen kunne bero på enten en samlet vurdering af projektet eller opdeling af kapacitetsbehovet. Der vil i den forbindelse bl.a. kunne lægges vægt, hvordan kapacitetsbehovet fordeler sig mellem projektets enkelte dele, samt om de enkelte aktiviteter eller anlæg udgør selvstændige og identificerbare kapacitetsbehov. Vurderingen vil samtidig skulle sikre, at prioriteringsmodellen ikke omgås gennem sammensætning af aktiviteter eller anlæg, som isoleret set ville være omfattet af forskellige kategorier. Den omstændighed, at et projekt omfatter elementer, som isoleret set ville kunne henføres til en højere prioriteret kategori, vil således ikke i sig selv indebære, at hele projektet skal behandles efter denne kategori. Omvendt vil samplacering heller ikke i sig selv udelukke, at et projekt eller dele heraf kan tillægges betydning ved kategoriindplaceringen, hvis dette følger af en konkret vurdering af projektets karakter og kapacitetsbehov.

De overordnede kategorier vil danne rammen for prioriteringen af anmodninger om nettilslutning. Inden for de enkelte kategorier forventes den konkrete prioritering af anmodninger at ske på grundlag af projektets accept af netvenlighed. Netvenlighed vil dermed udgøre det bærende styringsprincip ved prioriteringen af anmodninger inden for de enkelte kategorier, bortset fra kategorien for de beskyttede behov. Hvis der som følge af drifts- eller kapacitetsmæssige begrænsninger ikke vil være mulighed for at tilbyde netvenlige løsninger til alle relevante projekter, vil sådanne løsninger først blive tilbudt projekter i de højere prioriterede kategorier.

Ved netvenlighed forstås i denne sammenhæng projektets samlede påvirkning af kapacitetssituationen i elnettet og dets bidrag til en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet. Vurderingen af netvenlighed foretages af den kollektive elforsyningsvirksomhed på grundlag af objektive og tekniske forhold, herunder projektets belastningsprofil, fleksibilitet, geografiske placering bidrag til elnettets robusthed eller tekniske egenskaber og samspil med den øvrige anvendelse af elnettet. Der vil endvidere kunne lægges vægt på, i hvilket omfang et projekt accepterer at tilpasse sit forbrug eller sin produktion til perioder med ledig kapacitet, bidrage til at reducere belastningen i spidsbelastningsperioder eller i øvrigt understøtte en mere jævn og effektiv udnyttelse af elnettet. Kriteriet vil blive anvendt til at prioritere mellem sammenlignelige anmodninger inden for samme kategori med henblik på at sikre, at den begrænsede kapacitet i elnettet anvendes på en måde, der samlet set er mest hensigtsmæssig for elsystemet. For energilageranlæg vil vurderingen af netvenlighed bl.a. kunne omfatte, i hvilket omfang anlægget gennem sin indretning og drift vil kunne bidrage til en mere hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af den tilgængelige kapacitet i elnettet. Et energilageranlæg, der gennem netvenlighed vil kunne rummes inden for den tilgængelige kapacitet uden at begrænse mulighederne for at imødekomme højere prioriterede behov, vil dermed kunne opnå nettilslutning i overensstemmelse med prioriteringsmodellen.

Vurderingen af et projekts netvenlighed vil bero på et konkret skøn foretaget af den kollektive elforsyningsvirksomhed. Anvendelsen af netvenlighed vil være et dynamisk begreb og vil kunne udvikle sig over tid i takt med at de kollektive elforsyningsvirksomheder kan udvikle og administrere mere komplekse og skalerbare kriterier for netvenlighed, den konkrete kapacitetssituation i elnettet og udviklingen af netprodukter hos de kollektive elforsyningsvirksomheder. Vurderingen vil derfor kunne variere mellem forskellige områder af elnettet. Af hensyn til en sikker og effektiv drift af elnettet vil de kollektive elforsyningsvirksomheder kunne begrænse anvendelsen af

sådanne løsninger, hvis dette vil være nødvendigt af driftsmæssige eller systemtekniske hensyn.

Forsyningstilsynet vil ikke skulle godkende, hvilke forhold de kollektive elforsyningsvirksomheder kan tillægge vægt ved vurderingen af netvenlighed. Forsyningstilsynet vil dog fortsat skulle godkende konkrete netprodukter, metoder, vilkår og tariffer efter de almindelige regler. Hvis en kollektiv elforsyningsvirksomhed eksempelvis anvender et afbrydelighedsprodukt, vil Forsyningstilsynet således skulle godkende indholdet af det pågældende produkt, men ikke det forhold, at anvendelsen af produktet kan indgå som et moment i vurderingen af et projekts netvenlighed. Netvenlighed er imidlertid ikke begrænset til forhold, der følger af godkendte netprodukter. Dette kan eksempelvis omfatte projektets geografiske placering, belastningsprofil, fleksibilitet eller andre tekniske og driftsmæssige forhold. Sådanne forhold vil kunne indgå direkte i vurderingen af netvenlighed uden forudgående godkendelse fra Forsyningstilsynet.

Den foreslåede prioriteringsmodel vil samlet set indebære, at disponeringen af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet i situationer med kapacitetsbegrænsninger sker på grundlag af en samlet vurdering af anmodningernes prioriteringskategori og netvenlighed. Formålet vil være at sikre, at den begrænsede kapacitet i elnettet udnyttes på en hensigtsmæssig og effektiv måde, samtidig med at der tages højde for de behov, som efter den fastsatte prioritering skal tillægges størst vægt.

Til nr. 7

Det følger af § 28, stk. 1, nr. 4, i lov om elforsyning, at Energinet skal varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion ifølge bestemmelserne i kapitel 9 i lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser samt regler fastsat i medfør af lov om pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg.

Det foreslås, at der i § 28, *stk. 1, nr. 4*, efter »elproduktion« indsættes »og tilslutning«.

Den foreslåede ændring af § 28, stk. 1, nr. 4, vil medføre, at Energinet vil blive forpligtet til at varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion og tilslutning ifølge bestemmelserne i kapitel 9 i lov om elforsyning, lov om fremme af vedvarende energi, lov om pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser.

Den foreslåede ændring er alene begrundet i hensynet til at bevare sammenhængen med forslaget til § 1, nr. 10, om udvidelse af § 67 med flere anlægstyper. Den foreslåede ændring vil ikke i sig selv øge Energinets opgaver og kompetencer. For så vidt angår Energinets opgaver i medfør af gældende §§ 20 og 28 i øvrigt henvises til de generelle bemærkninger om gældende ret.

Til nr. 8

Det fremgår af lov om elforsyning, at overskriften til kapitel 9 er »Miljøvenlig elproduktion«.

Det foreslås, at der i *overskriften* til kapitel 9 efter »elproduktion« indsættes »og tilslutning«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at overskriften til kapitel 9 vil få følgende ordlyd »Kap. 9. Miljøvenlig produktion og tilslutning«. Det foreslåede vil således medføre, at det af overskriften til kapitel 9 vil fremgå, at der i kapitlet vil være bestemmelser om miljøvenlige produktionsanlæg og bestemmelser om tilslutning af andre anlæg, herunder elforbrugsanlæg og energilageranlæg.

Den foreslåede ændring af overskriften skal ses i sammenhæng med forslaget til § 1, nr. 10.

Til nr. 9

Det fremgår af lov om elforsyning, at overskriften før § 67 har følgende ordlyd »Tilslutning m.m. af miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg«.

Det foreslås, at i *overskriften* før § 67 ændres »miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg« til »elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg«.

Den foreslåede ændring af overskriften vil medføre, at det af overskriften vil fremgå, at der i det følgende vil være bestemmelser om elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg.

Den foreslåede ændring af overskriften skal ses i sammenhæng med forslaget til § 1, nr. 10.

Til nr. 10

Det fremgår af § 67 i lov om elforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om tilslutning m.v. af miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg.

Den gældende § 67 om fastsættelse af bestemmelser om tilslutning m.v. indeholder hjemmel til fastsættelse af bestemmelser om f.eks. anvisning af tilslutningspunkt, herunder om at anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg. Endvidere indeholder den gældende § 67 sammenholdt med den gældende § 68 a, stk. 1, hjemmel til fastsættelse af regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder kan træffe afgørelse om, hvordan anlæg skal tilsluttes til det kollektive elforsyningsnet, herunder om anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg. Der henvises til bemærkningerne herom i afsnit 2.2.1.

Det foreslås i § 67, at »miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg« ændres til »elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg«.

Den foreslåede ændring af § 67 vil medføre, at der vil kunne fastsættes regler om tilslutning m.v. af alle elproduktionsanlæg, herunder el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel, vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker og desuden elforbrugsanlæg og energilageranlæg.

Ved elproduktionsanlæg forstås anlæg, der producerer elektricitet. Der er ingen begrænsning i forhold til, hvilken energikilde der anvendes til at producere elektriciteten. Dette omfatter miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel, vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker. Elforbrugsanlæg kunne f.eks. være elpatroner, varmepumper, ladestandere og elektrolyseanlæg, men vil ikke omfatte almindelige elektriske husholdningsapparater i en husstand, såsom vaskemaskine m.v. Energilageranlæg er defineret i elforsyningslovens § 5, nr. 16. I forhold til vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker vil forslaget medføre, at de anlægstyper, der hidtil har været omfattet af VE-lovens § 30, vil blive omfattet af elforsyningslovens § 67.

Derudover har den foreslåede ændring til formål at give mulighed for i bemærkningerne at præcisere, at der i medfør af bemyndigelsen og i øvrigt i overensstemmelse med bestemmelserne i §§ 20, 22 og 28 i elforsyningsloven vil kunne fastsættes regler om, hvordan elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg skal tilsluttes det kollektive elforsyningsnet mest

hensigtsmæssigt. Klima-, energi- og forsyningsministeren vil således også i forhold til el- og kraftvarmeproduktionsanlæg, der anvender fossilt brændsel, vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker samt el-forbrugsanlæg og energilageranlæg, kunne fastsætte bestemmelser om nettilslutning, herunder fastsætte at Energinet og netvirksomheder kan træffe afgørelse om, hvordan alle de af § 67 omfattede anlæg skal tilsluttes det kollektive elnet mest hensigtsmæssigt og f.eks., om anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg. Det forventes eksempelvis, at det i kommende bekendtgørelser vil fremgå eksplicit, at Energinet og netvirksomheder i forbindelse med afgørelser om tilslutning til det kollektive elnet vil kunne bestemme, om anlæg skal tilsluttes som ét eller flere anlæg.

Det bemærkes endvidere, at udmøntning af bemyndigelsen i § 67 vil være begrænset i det omfang, at bestemmelser angående skønsbeføjelser alene kan vedrøre forhold, der ikke egner sig til at være fastsat ved metoder, som skal godkendes af Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 73 a. Derudover bemærkes det, at bemyndigelsen i § 67 vil være begrænset, således at der alene kan fastsættes bestemmelser i overensstemmelse med gældende EU-forordninger på området, herunder f.eks. Kommissionens forordning (EU) nr. 2026/631 af 14. april 2026 om fastsættelse af netregler for produktionsanlæg (RfG-forordningen) og Kommissionens forordning (EU) nr. 2016/1388 af 17. august 2016 om fastsættelse af netregler om nettilslutning af forbrugs og distributionssystemer (DCC-forordningen).

Energinet og netvirksomhederne vil i forbindelse med afgørelser, der træffes i henhold til regler udstedt i medfør af § 67 og § 68 a, stk. 1, kunne have skønsmæssige beføjelser til at vurdere, hvordan et anlæg skal tilsluttes det kollektive elnet ud fra, hvad transmissions- og netvirksomheden finder mest hensigtsmæssigt af hensyn til det kollektive net. Det vil derudover være muligt ved udmøntning af forslaget til § 67 at fastsætte bestemmelser, der indhegner skønsbeføjelsen for Energinet og netvirksomhederne.

Klima-, energi- og forsyningsministeren vil som nævnt ovenfor i medfør af forslaget til § 67 kunne fastsætte bestemmelser for alle elproduktionsanlæg samt for elforbrugsanlæg og energilageranlæg. Der vil desuden kunne fastsættes bestemmelser alene for nogle af de i forslaget til § 67 nævnte anlægstyper, såfremt der er saglig grund til alene at regulere udvalgte anlægstyper.

Den foreslåede ændring af § 67 vil desuden indebære, at udvidelsen af § 67 efter sit ændrede indhold vil blive omfattet af den gældende bestemmelse i lovens § 68 a, stk. 1, 1. pkt., hvorefter klima-, energi- og

forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse i forhold omfattet af blandt andet § 67.

Endvidere vil forslaget medføre, at der vil kunne fastsættes regler om, at Forsyningstilsynet skal varetage de opgaver, der er henlagt til ministeren, jf. § 68 a, stk. 2, jf. § 78, stk. 7. Det forventes, at der vil blive fastsat regler på bekendtgørelsesniveau om klageadgang til Forsyningstilsynet i forhold til kollektive elforsyningsenheders afgørelser truffet i medfør af bl.a. bestemmelser, der er fastsat i medfør af § 67, i forhold til elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg.

Til nr. 11

Det fremgår af § 68 a i lov om elforsyning, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse om forhold omfattet af §§ 58, 58 b, 59, 63 a, 64, 65, 65 a og 67 og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder udfører administrative opgaver i medfør af disse bestemmelser.

Det fremgår af § 68 a, stk. 2, at afgørelser, som er truffet af kollektive elforsyningsvirksomheder i medfør af regler fastsat efter stk. 1, kan påklages til klima-, energi- og forsyningsministeren, medmindre andet følger af regler fastsat i medfør af § 78, stk. 6 og 7, eller § 90, stk. 1. Det følger desuden af § 90, stk. 1, nr. 1, sidste pkt., i elforsyningsloven, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser truffet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed som nævnt i § 68 a, stk. 2, ikke skal kunne indbringes for klima-, energi- og forsyningsministeren.

Det foreslås, at der i § 68 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes en henvisning til elforsyningslovens § 24, således at klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til fremadrettet at fastlægge regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse i forhold der vedrører afvisning og prioritering, i henhold til § 24.

Den foreslåede ændring af elforsyningslovens § 68 a vil medføre, at klima-, energi- og forsyningsministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse i forhold, der er omfattet af en række nærmere angivne bestemmelser i elforsyningsloven og regler udstedt i medfør af disse lovbestemmelser, udvides. Bemyndigelsen

vil således omfatte de kollektive elforsyningsvirksomheders afvisning af anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 24, stk. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, og de kollektive elforsyningsvirksomheders prioritering af anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, i henhold til regler fastsat efter den foreslåede bemyndigelse i § 24, stk. 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 6. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til § 1, nr. 6.

Den foreslåede ændring forventes at blive udmøntet således, at klima-, energi- og forsyningsministeren ved bekendtgørelse fastsætter regler om, at en afvisning på tilslutning til det kollektive elforsyningsnet skal træffes ved afgørelse. Med bemyndigelsen vil klima-, energi- og forsyningsministeren endvidere kunne fastsætte regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder i visse tilfælde kan træffe afgørelse om forhold, der vedrører prioriteringen af en anmodning om tilslutning. Baggrunden herfor er, at der kan være situationer, hvor det af hensyn til en hensigtsmæssig prioritering er relevant, at de kollektive elforsyningsvirksomheder træffer en afgørelse. I forlængelse heraf bemærkes, at prioriteringen vil udgøre en foreløbig og indikativ tilkendegivelse af hvordan en anmodning vil kunne indpasses i det kollektive elforsyningsnet, og som udgangspunkt ikke vil forudsætte, at der træffes en afgørelse. Se hertil lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 6.

Til § 2

Til nr. 1

Efter gældende ret følger det af VE-lovens § 2, stk. 1, nr. 4, at loven særligt finder anvendelse på tilslutning af og sikkerhedsmæssige krav til vindmøller.

Det foreslås, at der i § 2, *stk. 1, nr. 4*, efter ”vindmøller” indsættes »og solcelleanlæg m.v.«

Den foreslåede ændring er en præcisering af VE-lovens anvendelsesområde, da der efter *kapitel 4* er fastsat regler om tilslutning og sikkerhedsmæssige krav for både vindmøller, solcelleanlæg og andre VE-anlæg.

Til nr. 2

Det følger af VE-lovens § 30, at klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter nærmere regler om vindmøllers, solcelleanlægs, bølgekraftanlægs

og vandkraftværkers tilslutning til elforsyningsnettet. Det fremgår af § 30, stk. 1, nr. 1 at der fastsættes regler om, hvilke kategorier af anlæg og installationer, herunder ilandføringsanlæg fra havvindmølleparker og bølgekraftanlæg, som det påhviler henholdsvis vindmølleejeren, solcelleejeren, bølgekraftanlægsejeren, vandkraftværksejeren og de kollektive elforsyningsvirksomheder at udføre.

Af VE-lovens § 30 stk. 1, nr. 2-4, fremgår en række regler om adgang til benyttelse af ilandføringsanlæg, om omkostningsfordeling mellem anlægsejere og kollektive elforsyningsvirksomheder samt hvorledes omkostninger, der påhviler de kollektive elforsyningsvirksomheder, indregnes i priserne for elektricitet, jf. § 73, stk. 3, i lov om elforsyning. Derudover fremgår af VE-lovens § 30 stk. 2, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om betaling til dækning af net- eller transmissionsvirksomhedens omkostninger ved behandling af ansøgning om nettilslutning.

Det materielle indhold af VE-lovens § 30 fremgik af elforsyningslovens § 68 indtil denne blev ophævet og erstattet af VE-lovens § 30, jf. lov nr. 1392 af 27. december 2008. Den nye § 30 i VE-loven havde til formål at skabe en klar bemyndigelse for fastsættelse af tilslutningsregler specifikt for vindmøller og senere for solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker, da VE-loven blev til, jf. Folketingstidende, 2008-09, L193.

Både VE-lovens § 30 og elforsyningslovens § 67 regulerer forhold relateret til nettilslutning af elproduktionsanlæg. Bemyndigelsen til at fastsætte regler om nettilslutning m.v. efter § 67 er meget bred, og vurderes som minimum at omfatte de samme emner, som følger af VE-lovens § 30. Derimod omfatter den gældende § 67 ikke de samme anlæg, som VE-lovens § 30.

Reglerne om nettilslutning i henhold til VE-lovens § 30, stk. 1, er udmøntet i nettilslutningsbekendtgørelsen, og i bekendtgørelse nr. 437 af 27. april 2023 om tilladelseskriterier, vilkår og ansøgningsproces for etablering af direkte linjer på land- og søterritoriet.

Det foreslås, at § 30 ophæves.

Den foreslåede ændring af elforsyningslovens § 67 vil hermed fremover omfatte alle VE-anlæg, som fremgår af den gældende § 30.

Til nr. 3

Efter gældende ret følger det af VE-lovens § 57, stk. 1, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at kollektive

elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse i forhold omfattet af VE-lovens § 30, og regler fastsat i medfør af bestemmelsen. Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at ministeren fastsætter nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder udfører administrative opgaver i medfør af § 30. Det fremgår endvidere af VE-lovens § 61, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at Forsyningstilsynet skal varetage opgaver, som er henlagt til ministeren.

Det foreslås i § 57, *stk. 1*, at »30,« udgår.

Forslaget er en konsekvens af, at § 30 ophæves jf. lovforslagets § 2, nr. 2. For så vidt angår vindmøller, solcelleanlæg, bølgekraftanlæg og vandkraftværker, som i dag er omfattet af § 30 og § 57, *stk. 1*, i VE-loven henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 12.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Baggrunden herfor er et behov for at sikre en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af kapaciteten i det kollektive elforsyningsnet i den aktuelle situation, hvor efterspørgslen efter nettilslutning til elnettet overstiger den tilgængelige kapacitet. Det er derfor nødvendigt, at lovforslaget træder i kraft snarest muligt.

Det foreslås i *stk. 2*, at regler udstedt i medfør af § 6 e i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 544 af 16. juni 2026, forbliver i kraft, indtil de ophæves. Det betyder, at bekendtgørelse nr. 2655 af 28. december 2021 om kompensation af elkunder for netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til nettilslutning, nettab, drift og vedligehold for anlæg omfattet af § 30 i VE-loven og de nødvendige omkostninger til nettilslutning af anlæg omfattet af elforsyningslovens § 67, som er udstedt i medfør af § 6 e, fortsat vil være gældende.

Elforsyningsloven og lov om fremme af vedvarende energi gælder ikke for Færøerne og Grønland og kan heller ikke ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland, jf. lov om elforsyning § 107 og lov om fremme af vedvarende energi § 77. Derfor vil denne lov heller ikke gælde for eller kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om elforsyning, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 544 af 16. juni 2026, foretages følgende ændrin- ger:</p>
<p>§ 6 e. Klima-, energi- og forsy- ningsministeren kan fastsætte reg- ler om kompensation til elkun- derne for de omkostninger, de måtte blive pålagt som følge af netvirksomhedernes nødvendige omkostninger til</p> <p>1) nettilslutning af anlæg omfattet af § 30 i lov om fremme af vedva- rende energi,</p> <p>2) nettab, drift og vedligehold re- lateret til anlæg omfattet af § 30 i lov om fremme af vedvarende energi og</p> <p>3) nettilslutning af anlæg omfattet af § 67.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Klima-, energi- og forsy- ningsministeren kan i forbindelse med kompensationsordningen efter stk. 1 fastsætte regler om kompen- sationens afgrænsning, om gen- nemførelse og administration af og om betingelser og vilkår for kom- pensation, om forpligtelser for net- virksomhederne og om bortfald og tilbagebetaling af kompensation ved manglende overholdelse af be- tingelser og vilkår.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Klima-, energi- og forsy- ningsministeren kan fastsætte reg- ler om tilsyn med</p>	<p>1. § 6 e ophæves.</p>

UDKAST

<p>kompensationsordningen efter stk. 1 og klageadgang, herunder at klager ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed end Energiklagenævnet.</p>	
<p>§ 12 b. Ejere af kraft- og kraftvarme-værker, som ikke er omfattet af § 67, eller som opføres på centrale kraftværkspladser, jf. § 10, stk. 6, betaler alle omkostningerne, der er forbundet med at tilslutte anlægget til nærmeste transmissionsnet over 100 kV. Ejeren kan dog aftale med net- eller transmissionsvirksomheden i området, at anlægget tilsluttes på lavere spændingsniveau, hvis ejeren betaler alle omkostninger ved at tilslutte anlægget til det eksisterende kollektive elforsyningsnet og til at transportere elektriciteten til nærmeste transmissionsnet over 100 kV. På Bornholm betaler ejeren udgifterne til tilslutning til nærmeste 60 kV-net og til en eventuel forstærkning og udbygning af 60 kV-nettet, som er nødvendiggjort af tilslutningen.</p> <p><i>Stk. 2.</i> ---</p>	<p>2. I § 12 b, stk. 1, 1. pkt., ændres »omfattet af § 67« til: »miljøvenlige«.</p>
<p>§ 12 b. ---</p> <p><i>Stk. 1.</i> ---</p> <p><i>Stk. 2.</i> Omkostninger til nødvendig forstærkning og udbygning af transmissionsnet over 100 kV afholdes af transmissionsvirksomheden.</p>	<p>3. § 12 b, stk. 2, ophæves.</p>
<p>§ 22. En netvirksomhed skal</p> <p>1-2) ---</p> <p>3) varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion ifølge</p>	

UDKAST

<p>bestemmelserne i kapitel 9 og lov om fremme af vedvarende energi og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser samt regler fastsat i medfør af lov om pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg, 4-7) --- <i>Stk. 2-12. ---</i></p>	<p>4. I § 22, <i>stk. 1, nr. 3</i>, indsættes efter »elproduktion«: »og tilslutning«.</p>
<p>§ 24. Enhver har ret til at anvende det kollektive elforsyningsnet til transport af elektricitet imod betaling. <i>Stk. 2-3. ---</i></p>	<p>5. I § 24, <i>stk. 1</i>, indsættes efter »betaling«: », jf. dog stk. 4«.</p>
<p>§ 24. --- <i>Stk. 1-3. ---</i></p>	<p>6. I § 24 indsættes som <i>stk. 4-7</i>: »<i>Stk. 4.</i> Kollektive elforsyningsvirksomheder kan afvise en anmodning om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, hvis der ikke er tilstrækkelig kapacitet i det kollektive elforsyningsnet. <i>Stk. 5.</i> En kollektiv elforsyningsvirksomhed, der meddeler afslag, skal efter anmodning give oplysninger om, hvilke foranstaltninger der vil være nødvendige for at styrke det kollektive elforsyningsnet. Den kollektive elforsyningsvirksomhed kan betinge afgivelsen af sådanne oplysninger af betaling af et gebyr til dækning af rimelige omkostninger. <i>Stk. 6.</i> Forsyningstilsynet behandler klager over afslag efter stk. 4. Forsyningstilsynet fører tilsyn med stk. 4 og 5. <i>Stk. 7.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte</p>

UDKAST

	regler om kollektive elforsyningsvirksomheders prioritering af anmodninger om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet, herunder om netvenlighed, samt om disponering af tildelt kapacitet i det kollektive elforsyningsnet.«
<p>§ 28. Energinet skal udføre følgende opgaver:</p> <p>1-3) ---</p> <p>4) Varetage opgaver vedrørende miljøvenlig elproduktion ifølge bestemmelserne i kapitel 9, lov om fremme af vedvarende energi og lov om pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser.</p> <p>5-20) ---</p> <p><i>Stk. 2.</i> ---</p>	<p>7. I § 28, <i>stk. 1, nr. 4</i>, indsættes efter »elproduktion«: »og tilslutning«.</p>
<p style="text-align: center;">Kapitel 9</p> <p style="text-align: center;"><i>Miljøvenlig elproduktion</i></p>	<p>8. I <i>overskriften</i> til kapitel 9 indsættes efter »elproduktion«: »og tilslutning«.</p>
<p><i>Tilslutning m.m. af miljøvenlige el- og kraft-varme-produktionsanlæg</i></p>	<p>9. I <i>overskriften</i> før § 67 ændres »miljøvenlige el- og kraftvarme-produktionsanlæg« til: »elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg«.</p>
<p>§ 67. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om tilslutning m.v. af miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg.</p>	<p>10. I § 67 ændres »miljøvenlige el- og kraftvarmeproduktionsanlæg« til: »elproduktionsanlæg, elforbrugsanlæg og energilageranlæg«.</p>
<p>§ 68 a. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse i forhold omfattet af §§ 58, 58 b, 59, 63 a, 64, 65, 65 a og 67 og regler fastsat i medfør af disse</p>	<p>11. I § 68 a indsættes efter »omfattet af §§«: »24,«.</p>

UDKAST

bestemmelser. Ministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder udfører administrative opgaver i medfør af disse bestemmelser. <i>Stk. 2. ---</i>	
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1031 af 6. september 2024, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1640 af 16. december 2025, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 2. Loven finder inden for det i § 1 nævnte formål særlig anvendelse på</p> <p>1-3) ---</p> <p>4) tilslutning af og sikkerhedsmæssige krav til vindmøller og</p> <p>5) ---</p> <p><i>Stk. 2-5. ---</i></p>	<p>1. § 2, stk. 1, nr. 4 indsættes efter »vindmøller«: »og solcelleanlæg m.v.«.</p>
<p>§ 30. Klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætter nærmere regler om vindmøllers, solcelleanlægs, bølgekraftanlægs og vandkraftsværkers tilslutning til elforsyningsnettet, herunder regler om,</p> <p>1) hvilke kategorier af anlæg og installationer, herunder ilandføringsanlæg fra havvindmølleparker og bølgekraftanlæg, som det påhviler henholdsvis vindmølleejeren, solcelleejeren, bølgekraftanlægsejeren, vandkraftværksejeren og de kollektive elforsyningsvirksomheder at udføre,</p>	<p>2. § 30 ophæves.</p>

<p>2) vindmølle ejerens og bølgekraftanlægsejerens adgang til benyttelse af ilandføringsanlæg, som er etableret af den elforsyningsvirksomhed, som varetager ilandføringen, og om betaling herfor,</p> <p>3) hvorledes omkostninger ved etablering af nettilslutning og omkostninger ved at være nettilsluttet fordeles mellem vindmølle ejeren, solcelleejeren, bølgekraftanlægsejeren, vandkraftværksejeren og de kollektive elforsyningsvirksomheder, og</p> <p>4) hvorledes omkostninger, der påhviler de kollektive elforsyningsvirksomheder, indregnes i priserne for elektricitet, jf. § 73, stk. 3, i lov om elforsyning.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om betaling til dækning af net- eller transmissionsvirksomhedens omkostninger ved behandling af ansøgning om nettilslutning.</p>	
<p>§ 57. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder træffer afgørelse i forhold omfattet af §§ 30, 33, 35 a, 35 b, 36, 37 38-43, 43 f, 43 g, 45 a-47, 49, 50, 51-53, 55 og 56 og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser. Ministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, at kollektive elforsyningsvirksomheder udfører administrative opgaver i medfør af disse bestemmelser.</p>	<p>3. I § 57, <i>stk. 1</i>, udgår »30,«.</p>

UDKAST

<i>Stk. 2.</i> ---	
--------------------	--